

rotary magazin

tema broja:

POLIO

Borba protiv dječje paralize - najznačajniji
projekt Rotary Internationala

Molitva za svetu noć...

*Idanas život treba sličiti blagdanu! –
Danu kada se odražava čudo one noći,
kada se blago otključava kapija do nježnosti bez brane
i kada djeca primaju poruke srca.*

Želim Vama i Vašim
obiteljima čestit Božić
i sretnu Novu godinu
u Rotaryju!

Vaš Peter-Christian
Herbrich, DG 1910

*Dan kada snovi klize preko zvijezda,
kada nepoznata vatra oduševljava našu dušu,
kada anđeo potvrdi naš novi početak –
dajte da razumijemo ovaj dan –
kao božji znak!*

*Na ovaj dan želimo se uz ljubav cijeli izdarivati,
svjetlo koje gori u nama zapaliti u drugima
i naše vrijeme i dobrotu usmjeriti samo „Tebi“.*

*Dopustite da nas se ponovo poveže u mirtin vijenac sreće,
što je Jedno trebalo biti u našem jedinstvenom mišljenju, –
da nas pronademo u sjaju dječjih očiju.*

Ovdje su računi za Vaše donacije kao velikodušan znak prijateljstva:

šifra „Csángó-djeca“, 280-631-523/11, IBAN AT332011128063152311; BIC GIBAATWW

šifra „pomoć za Bosnu“, 280-631-523/12, IBAN AT062011128063152312; BIC GIBAATWW

Oba računa su kod „Erste Bank“, 1010 Wien.

Riječ GUVERNERA

Peter-Christian Herbrich

Guvernersko pismo za mjesec prosinac

Stotinu i tri posjete klubovima već su iza mene. I u studenom je bilo fantastičnih doživljaja. Mnoge posjete klubovima – mađarske i slovenske klubove sam skoro sve posjetio; bio sam na zasjedanju mladih u Salzburgu, kod kojih je naša „budućnost“ opet bila u središtu; na jubilarnoj proslavi u Novom Mestu s prekrasnim plesnim ulomcima djece i mladih; posjetio sam jaku utvrdnu Komarom – koju štiti Djevica – ali i tamošnji internacionalni klub kojeg vode jednako mađarski i slovački članovi; bio sam na sjednici vijeća guvernera koje se održavaju s pozitivnim duhom oba distrikta, na Leadershiptrainingu u Bosni... I posvuda sam susretao rotarijance s otvorenim srcem. Zahvaljujem svim prijateljima koji su mi izišli u susret s rotarijanskom srdačnošću. Zahvaljujem svima Vama.

Mjesec prosinac je u Rotaryju posvećen *obitelji*. Mislimo na to – još je samo malo dana do prekrasne svečanosti – svečanosti na kojoj će opet zasvijetliti oči mnoge djece – svečanost ljubavi i života – *božićna svečanost*. I ja mislim na mnoge rotarijanske svečanosti Adventa i Božića na koje ćete pozvati Vaše obitelji, kako bi zajedno s njima proveli jedan ili više sretnih sati. „*Obitelj u Rotaryju*“ je jedno od težišta rotarijanske godine. Ali pozovite i obitelj da daju ruku za Vaše projekte... Rotary treba tako za sve postati pozitivan obiteljski doživljaj. Za Vas sam „iskopao“ prekrasnu božićnu priču i siguran sam da nas ona i danas dira u dušu - Božićna poruka Paula Harrisa iz 1930. godine - (The Rotarian, prosinac 1930.)

„Kada smo tako jedanput besposličarili u vrtu, lutale su naše misli do stvari koje su bile naše. Tu je bila naša kuća na brdu, u sredini li-

jepi hrast i mnogo zimzelenog bilja, koje je također davalo dojam topline kada je puhao hladan vjetar; tada smo još ovom nabranjanju dodali i knjige i kućanske predmete, prikupljene svih tih godina, koje su ukazivale na mnoge žrtve. I onda smo se zapitali: Bi li život još bio vrijedan življenja - bez svih ovih stvari? Nismo trebali mnogo za odgovor. – Da, život je više vrijedan nego sve to skupa. Onda je izronilo slijedeće pitanje: Postoji li uopće nešto što je vrijedno više od života? Mislili smo na dodir ruku kojeg više nema i na zvuk već zanijemjelih glasova, i spoznali smo da postoje stvari bez kojih bi život bio bezvrijedan. – Kad ne bi bilo prijateljstva, ni ljubavi, život bi zasigurno bio mnogo mračniji od noći bez zvijezda. Prijateljstvo može prevladati nacionalne granice kao i razlike u vjeri i političkom uvjerenju. – A s ljubavlju je sve moguće!“

Sada bi nastupila tišina kako bi ove riječi mogle djelovati. Ipak s ovom tišinom htio bih da u Vama zvuči molba: Dva doživljaja u našem distriktu su me posebno dirnula: *Csángó-djeca* u Rumunjskoj o kojoj sam već izvještavao u mom 2. guvernerskom pismu. To su siromašna djeca mađarskog podrijetla o kojoj su se posebno brinuli naši prijatelji iz mađarskog kluba Miskolc-Tapolca. Preci ove djece bili su u vrijeme monarhije angažirani za zaštitu naših vanjskih granica. I sa samo 100 eura može se jednom od ove djece pomagati cijelu godinu dana. I onda pomislih i na one *obitelji u istočnoj Bosni*, na prostoru *Srebrenice*, gdje bi prosječna zarada 44 rotarijanca bila ispod 300 eura mjesečno (klub je utemeljen tek prošle godine!). Kako izgleda Božić kod jedne obitelji? Dar za deke ili kapute ili za nešto što grije srce, hoće li i prijatelji ovog kluba biti u situaciji da pomognu da dječje oči zasvijetlucaju. Pustite da i u Vašem srcu bude Božić.

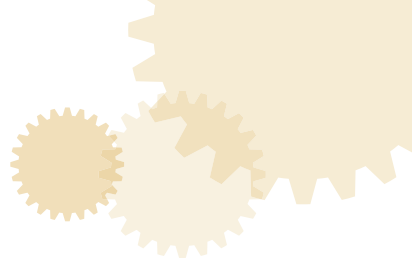
Sadržaj

- 4 | U žarištu - Rotary treba mlade članove
- 6 | Konferencija - Moderna metropola
- 8 | Tema - Ideja o svijetu bez poliomijelitisa
- 12 - 30 | Aktivnosti klubova
- 31 | Rotary Youth Exchange - Nezaboravna godina
- 36 | Rotaract - RCT je aktivan
- 38 | Inner Wheel - Pokaži da ti je stalo
- 43 | Slavni rotarijanci - Vizionar i čovjekoljubac

Rotary magazinu želim dobar početak

U povodu izdavanja novog Rotary magazina za Hrvatsku, moja je iskrena želja da magazin već u samom početku dobro krene. Nadam se kako će njegovo izlaženje doprinijeti boljem informiranju svih rotarijanaca u vašoj zemlji. No, nadam se isto tako da će magazin biti više od same informacije i da će biti još jedan put za širenje prijateljstva i razumijevanja svih rotarijanaca i svih klubova u Hrvatskoj.

Vaš u Rotaryju
Peter-Christian Herbrich

Rotary treba **MLADE** članove

I. Čolaković

● **Ukoliko ne privučemo dovoljno mladih ljudi u Rotary naš će pokret umrijeti» - upozorio je nedavno predsjednik Rotary Internationala Bill Boyd na trening seminaru za regionalne koordinate. Posljednje istraživanje pokazalo je kako upozorenje predsjednika Boyda valja shvatiti vrlo ozbiljno jer je najviše rotarijanaca, čak gotovo dvije trećine ukupnog članstva, starije od 50 godina, a tek je 11 posto članova mlađe od 40 godina.**

«Kako je moguće da se zajednička fotografija našeg kluba toliko razlikuje od fotografije prvog kluba Paula Harrisa? Kako to da mi ne izgledamo kao mladi poslovni ljudi s te slike? Što se dogodilo?» - zapitala se Rosemary Barker Aragon regionalna koordinatorka Zone 23 na ovom seminaru na kojem je raspravljano upravo o problemu sve starijeg članstva u Rotary klubovima. O ovom je problemu u rujanskom broju The Rotariana pisala i urednica Vanessa N. Glavinskas, istaknuvši između ostalog: «Mi uspijevamo privući mlade ljude i kroz članstvo u Rotaractu otkriti im ideju i iskustvo Rotaryja, a onda im jednostavno kažemo – idite i vratite se za deset godina!». Program za mlade tako vrlo rijetko urodi pravim plodom – rotaraktovci vrlo rijetko postaju rotarijanci i to mnogi u Rotaryju smatraju velikom propuštenom prilikom.

Članovi Interacta i Rotaracta, kao i brojni sudionici Rotary programa razmjene mladih izabrani su upravo stoga jer su najbolji od najboljih u svojoj generaciji, a Rotary im kroz ove programe omogućuje da budu još bolji te da dalje razvijaju svoje izvršne sposobnosti za vođenje.

Vanessa Glavinskas u svom članku pri tom ističe kako čak 84 posto sudionika Rotary programa za mlade u anketama navodi kako bi jednog dana željeli postati rotarijanci. Pa ipak, većina ih nije pozvana.

Klubove valja učiniti atraktivnim za mlade ljude

«Mnogo je klubova u Engleskoj koji kažu: Zašto bi nam se uopće željeli pridružiti? I već se na početku ograđuju, umjesto da pokušaju svoje klubove učiniti atraktivnim za mlade ljude» - upozorava i regionalni koordinator John Hockin te dodaje kako mnogi rotarijanci u Europi i Japanu drže kako mladi ljudi naprosto nemaju dovoljno profesionalnog iskustva da bi bili rotarijanci.

«Ima klubova u kojima kažu kako s 25 godina ne možeš biti na vrhu» - prenosi The Rotarian razmišljanje regionalnog koordinatora Modesta Genesioa De Stabioa, koji dolazi iz regije s relativno visokim udjelom mladih rotarijanaca. Ovaj argentinski rotarijanac protivi se takvom stavu u klubovima i ohrabruje klubove da u svojoj sredini prepoznaju mlade profesionalce te da ih pozovu u Rotary. Upravo je to učinio Rotary Club

Samo trećina rotarijanaca na svijetu mlađa od 50 godina

Prema podacima Rotary Internationala iz 2002. godine samo je 2 posto rotarijanaca na svijetu mlađe od 30 godina, a tek je trećina njih mlađa od 50.

Najviše, 29 posto članova Rotaryja staro je između 50 i 59 godina, 22 posto ih ima između 60 i 69 godina, a 21 posto su stari između 40 i 49 godina. Starijih od sedamdeset godina je 17 posto članova, dok je samo 9 posto rotarijanaca starosti od 30 do 39 godina.

Birigui iz Brazila koji je u članstvo primio više mladih ljudi, koji su nakon nekog vremena osnovali novi klub i sada s kumskim klubom razvijaju skladan partnerski odnos.

Nešto se slično dogodilo i u Varaždinu, gdje su prije četiri godine bivši rotaraktovci bili jezgro osnivačke momčadi novog - Rotary kluba 1181 koji danas izvrsno surađuje s kumskim Rotary Clubom Varaždin. The Rotarian pak navodi odlične primjere iz Ugande, gdje Rotary klubovi nove članove regrutiraju upravo iz Rotaract klubova, čiji članovi nerijetko o Rotaryju

znaju više od samih rotarijanaca. Sam F. Owori iz RC Campala tako govori o praksi u njegovoj zemlji, gdje članovi Rotaracta koji su navršili trideset godina počinju redovno posjećivati Rotary klubove u svojoj blizini kako bi odabrali klub u kojem će se najbolje osjećati i najbolje služiti. «Mladi se ljudi odlučuju za služenje u Rotaractu sa željom da jednog dana postanu rotarijanci» - podsjeća klubove Owori.

Poslovni će ljudi uskoro biti mlađi nego ikada

«Rotary se mora približiti raznim dobnim skupinama u društvu i Rotary ideju promovirati na mjestima na koja stariji obično ne zalaze, na primjer, u disco klubovima» - predlaže 28 godišnji sistemski inženjer Mauricio Barbeiro iz Brazila i dodaje kako ljudi u njegovom gradu Rotary ne povezuju sa starim ljudima već sa – služenjem! U mnogim dijelovima svijeta upravo mladi poslovni ljudi snažno mijenjaju poslovno okruženje, što rotarijancima daje još jedan razlog da ih pozovu u svoje klubove. Možda je za to najbolji primjer Indija, gdje sve više mladih stručnjaka sve ranije ulazi u svijet businessa. «Uskoro će vodeći poslovni ljudi biti mlađi nego ikada!» - upozorava Ramachandran Ganapathi, visokopozicionirani dužnosnik Rotary Internationala iz indijskog Madrasa. Ovom trendu naravno, sve više pridonosi i brzi razvoj IT sektora, a Rotary, za dobro svoje budućnosti, mora pokušati mlade informatičke stručnjake zainteresirati za plemenitu ideju Paula Harrisa i privući ih u Rotary klubove.

Stariji su članovi okosnica klubova

No, kada govorimo o podmlađivanju klubova i budućnosti Rotary pokreta nikako ne smijemo zanemariti starije članove. Njihova je uloga u klubovima izuzetno važna. Mladi će članovi donijeti u klubove svježu krv, entuzijazam i nove ideje, no, upravo će stariji članovi i dalje biti čvrsta okosnica klubova. Oni u svojim klubovima osig-

U mnogim dijelovima svijeta upravo mladi poslovni ljudi snažno mijenjaju poslovno okruženje

uravaju znanje i potrebne resurse, a stariji članovi, posebice umirovljenici, češće imaju više slobodnog vremena kojeg mogu posvetiti klupskim projektima. Pri tom valja spomenuti i za mlade dragocjeno iskustvo koje im mogu prenijeti njihovi stariji klupski prijatelji.

Vanessa Glavinskas u svom izvrsnom članku posvećenom mladim ljudima u Rotaryju napominje kako zbog demografskih i kulturoloških razlika nije moguće primijeniti jedinstveni model za privlačenje mladih članova, jer neki klubovi primjerice, djeluju u sredinama u kojima žive samo stariji ljudi, no, preporuča klubovima da zavire na mjestu na kojima se okupljaju mladi poslovni ljudi u njihovoj sredini ili da barem razmisle o budućnosti svog kluba u sljedećih deset godina. Naposljetku zaključuje - sljedećih stotinu godina Rotary pokreta ovisi o nama samima!

Europa, Japan i Koreja bez mladih članova

Istraživanje Rotary Internationala pokazalo je kako se dobna struktura članova bitno razlikuje u pojedinim regijama svijeta.

Tako primjerice, prema tim podacima u Europi, Japanu i Koreji članovi mlađi od 30 godina čine manje od 1 posto, dok ih je u Australiji i na Novom Zelandu tek 1 posto. No, zato mlađi od 30 godina na Filipinima čine 6 posto članstva, u Indiji 5 posto, u Južnoj i Srednjoj Americi 4 posto a u Sjedinjenim Američkim Državama – 3 posto.

U Europi je najviše, 26 posto, članova između 60 i 69 godina starosti, a starije od 70 godina je 20 posto članstva. No, u odnosu na druge regije, u Europi je nešto veći prosjek članova starih između 50 i 59 godina – 31 posto.

Zanimljivo je istaknuti kako primjerice, u Indiji čak 57 posto članstva čine rotarijanci stari između 30 i 50 godina, dok je njihov udio u Europi tek 23 posto, a u Japanu još niži - samo 19 posto.

Iz Salt Lake Cityja pozivaju na lipanjsku
Konvenciju Rotary Internationala

Moderna metropola okružena nacionalnim parkovima

J. Marčec

● Domaćini 86. konvencije Rotary Internationala, koja će se održati u Salt Lake Cityju, jednom od najljepših gradova na američkom zapadu, u Saveznoj državi Utah, pozivaju rotarijance iz cijelog svijeta da im se s obiteljima pridruže u njihovom gradu. Najveći godišnji susret rotarijanaca iz cijelog svijeta bit će održan od 17. do 20. lipnja u Salt Palace Convention Centru.

Poziv na konvenciju uputio je i predsjednik Rotary Internationala Bill Boyd sa suprugom Lornom, pozivajući prijatelje iz cijelog svijeta da na ovaj susret povedu i svoje obitelji, a isto je učinio i gradonačelnik Salt Lake Cityja Ross «Rocky» Anderson, rotarijanac koji je grad uspješno vodio i prije pet godina, kada je ovaj grad bio domaćin Zimskih olimpijskih igara. Gradonačelnik Rocky Anderson kaže kako čarobni Salt Lake City, okružen planinama, nudi mnoštvo urbanih događanja ali i prirodnih ljepota, pa je grad i njegova okolica pravi raj za obiteljski i individualni odmor.

Prekrasni zalasci sunca, uređene šetnice i biciklističke staze, Great Salt Lake na kojem se odlično jedri ili neko od tridesetak javnih i prekrasno uređenih golf igrališta – tek su neki od dodatnih razloga za dolazak u ovaj grad. Iako su Zimske olimpijske igre u Salt Lake Cityju održane 2002. godine, raskošni Utah Olympic Park je kompleks koji svakako valja posjetiti. Salt Lake City je i svjetsko sjedište Crkve Isusa Krista sveca posljednjeg dana, a upravo su mormoni i osnovali grad - 1847. godine, tri godine nakon linča Josepha Smitha mormoni su utočište pred pogromima pronašli upravo

ovdje uz Veliko slano jezero. Ova moderna metropola, turističko i poslovno središte, osim muzeja, kazališta, opera, zabavnih parkova, zoološkog vrta, restorana, pubova i odličnih jazz klubova, nakon samo par sati vožnje omogućuje i posjet poznatim nacionalnim parkovima kakvi su Bryce Canyon, Zion, Arches i Capitol Reef, naravno - uz nezaobilazni Yellowstone. Više o ponudi šarmantnog Salt Lake Cityja kao i detaljni program Konvencije može se pronaći na stranici: www.rotary.org/events/conventions/2007/program.html.

Ideja o svijetu bez poliomijelitisa nadomak ostvarenju

Igor Čolaković

● **Unatoč ogromnim naporima i velikom napretku u suzbijanju pojave dječje paralize ova opaka zarazna bolest i dalje će napadati djecu širom svijeta sve dok u potpunosti ne bude završen projekt Rotary Internationala – Svijet bez polia. Stoga je Legislativno vijeće Rotary Internationala na konferenciji 1995. godine usvojilo zaključak kako globalna akcija iskorjenjivanja dječje paralize je i mora ostati glavni cilj Rotary Internationala tako dugo dok cijeli svijet ne bude oslobođen od polio virusa.**

U stogodišnjoj povijesti Rotary pokreta projekt globalnog suzbijanja dječje paralize sigurno je jedan od najgrandioznijih projekata u koji je do sada uloženo više od 2,5 milijarde američkih dolara te tisuće i tisuće radnih sati rotarijanskih dobrovoljaca. Prije nego što je 1988. godine započela kompleksna akcija iskorjenjivanja ove teške zarazne bolesti od poliomijelitisa je u svijetu dnevno oboljevalo više od tisuću djece na dan, odnosno godišnje više od 350 tisuća mališana širom svijeta. Apsurd je bio u tome da se cijepljenjem bolest mo-

gla vrlo učinkovito suzbiti a djeca zaštititi od polia za samo 60 centi, koliko je koštala doza cjepiva.

Rotary pokret se uključio u suzbijanje bolesti još 1979. godine, kada je istaknuta obveza da se u sljedećih pet godina osigura i pomogne u dostavi polio cjepiva za 6 milijuna djece na Filipinima. To je ujedno bio i prvi projekt novog 3H programa (Health, Hungry, Humanity). U sljedeće četiri godine Rotary International sličnu je obvezu preuzeo i za područje Haitija, Maroka, Bolivije, Siera Leonea i Kambodže, no, tek u ranim osamdesetim Rotary je počeo planirati program koji će se kasnije pokazati najambicioznijim programom u njegovoj povijesti a kojim se od virusa dječje paralize željelo zaštititi baš svu djecu svijeta. Ovakav je kolosalni plan zahtijevao i učinkovitu suradnju s međunarodnim, nacionalnim i lokalnim zdravstvenim organizacijama, a plan je u cijelosti završen tijekom 1984. i 1985. godine, u vrijeme dok je predsjednik Rotary Internationala bio Carlos Canseco, koji je ujedno ustanovio i Komitet Polio 2005. Ovaj meksički alergolog po nekima se ubraja među jedanaest liječnika koji su utjecali na javno zdravlje Amerikanaca u 20. stoljeću. Tada se predsjednik Canseco povezao s dr. Albertom Sabinom, čovjekom koji je pronašao oralno cjepivo protiv dječje paralize, a doktor Sabin uskoro postaje i posebni savjetnik Komiteta Polio 2005. Rotary je za provođenje programa već uspio osigurati 120 milijuna dolara, što je bilo obznanjeno na proslavi 40. godišnjice Ujedinjenih naroda. Ta je ambiciozna odluka Rotary Internationala dala snažnu pobudu cijeloj svjetskoj zdravstvenoj zajednici da se konačno djelotvorno uhvati u koštac s opakom bolešću.

Rotarijanci svijeta u akciji

U samo tri sljedeće godine rotarijanci su uspjeli svoj fond za suzbijanje poliomijelitisa – utrostručiti, doniravši novih 247 milijuna dolara, no, još uvijek nije bilo znakova kako akcija u područjima žarišta bolesti daje ozbiljne rezultate. U to vri-

Zašto Polio Plus?

Zašto je Rotary International svoj program iskorjenjivanja poliomijelitisa nazvao Polio Plus? Rječju Plus u nazivu programa željelo se istaknuti kako program predstavlja globalnu praksu koja se može primijeniti i na sve druge buduće akcije iskorjenjivanja zaraznih bolesti u svijetu.

Naime, Polio Plus program Rotary Internationala uspio je ponuditi model i način za učinkovitu borbu na globalnoj razini s opakom zaraznom bolešću, uspješan model javnih kampanja zdravstvenog prosvjećivanja stanovništva na ugroženim područjima te način da stotine tisuća rotarijanskih dobrovoljaca iz cijelog svijeta sudjeluje u akciji koja traje već više od tri desetljeća.

Pri tom je vrlo važno istaknuti kako se uspješnost ovog projekta ogleda i u činjenici da se uspjelo zaštititi tisuće i tisuće volontera i medicinskog osoblja koji su radili na područjima ratnih sukoba. Zahvaljujući uspješnim pregovorima predstavnika Rotarijaca s lokalnim političkim i vojnim dužnosnicima na područjima zahvaćenim ratom, u vrijeme provedbe akcije cijepljenja sukobi su prekidani, a aktivisti su bili u prilici uspješno obaviti svoju humanu zadaću – doći i cijepiti svako dijete na tom području

jeme Rotary je još uvijek bio tek snažan katalizator zahvaljujući kojem su prikupljena sredstva za nabavku cjepiva, no, problem je bio daleko složeniji. Valjalo je pronaći učinkovit način za distribuciju cjepiva na ugrožena područja širom svijeta. Stoga je Rotary potaknuo i osnivanje posebnog tijela pri Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji u kojem je bila angažirana grupa stručnjaka za polio koji su kasnije vodili svjetski program za suzbijanje bolesti. Osnovana je i Polio Plus fondacija čija je zadaća bila organizirati i financirati nabavku i dostavu cjepiva, ali i nadzor kako bi se što ranije

Zašto je Rotary odabrao upravo projekt Polio?

Još sedamdesetih godina prošlog stoljeća Rotary International započeo je razmišljati o globalnom humanitarnom programu u kojem bi aktivno mogli sudjelovati sami rotarijanci, čime bi naša obveza služenja dobila širu dimenziju od pomaganja kroz prikupljanje donacija.

Pilot program na Filipinima pokazao se izuzetno uspješnim a Rotary je dobio upravo onakav projekt kakav je tražio.

Od tada je u svijetu napravljen ogromni napredak u suzbijanju bolesti – u rujnu 1994. godine cijela je sjeverna hemisfera označena kao «Polio free», 2000. godine takav je uspjeh postignut na području sjevernog Pacifika, a 2002. godine bolest je iskorijenjena i u Europi.

identificirala područja na kojima se virus pojavljuje. Prema ovoj, svjetskoj karti bolesti, određene su i lokacije laboratorija u kojima se proizvodilo cjepivo, kako bi se na taj način smanjili troškovi dostave te kako bi se ubrzala reakcija zdravstvenog osoblja. Gotovo istodobno započela je i velika kampanja u kojoj su zdravstveni djelatnici i volonteri educirani kako bi se što učinkovitije uključili u proces suzbijanja bolesti. No, ni to nije bilo dostatno, pa je 1995. godine Rotary International odlučio zatražiti pomoć od država širom svijeta. Javni je pritisak na političare donio rezultat – prikupljeno je više od 1,5 milijardi dolara, no, Rotary je nastavljao akciju te je 2000. godine zajedno s Ujedinjenim narodima osnovao još jednu fondaciju koja se financirala donacijama iz privatnog sektora.

Rotary za program Polio Plus donirao više od 600 milijuna dolara

Kako je borba protiv bolesti ulazila u završnu fazu, postalo je jasno kako je cilj

– Svijet bez polia – vrlo blizu, no, za dosezanje konačnog cilja valjalo je prikupiti još sredstava. Stoga je u veljači 2002. godine Rotary uputio novu globalnu inicijativu istaknuvši kako za iskorjenjivanje bolesti širom svijeta treba sakupiti još 80 milijuna dolara. Ta je inicijativa prepoznata u svijetu kao uspješan model suradnje javnog i privatnog sektora koja bi trebala biti primjer i na drugim područjima humanitarnog rada.

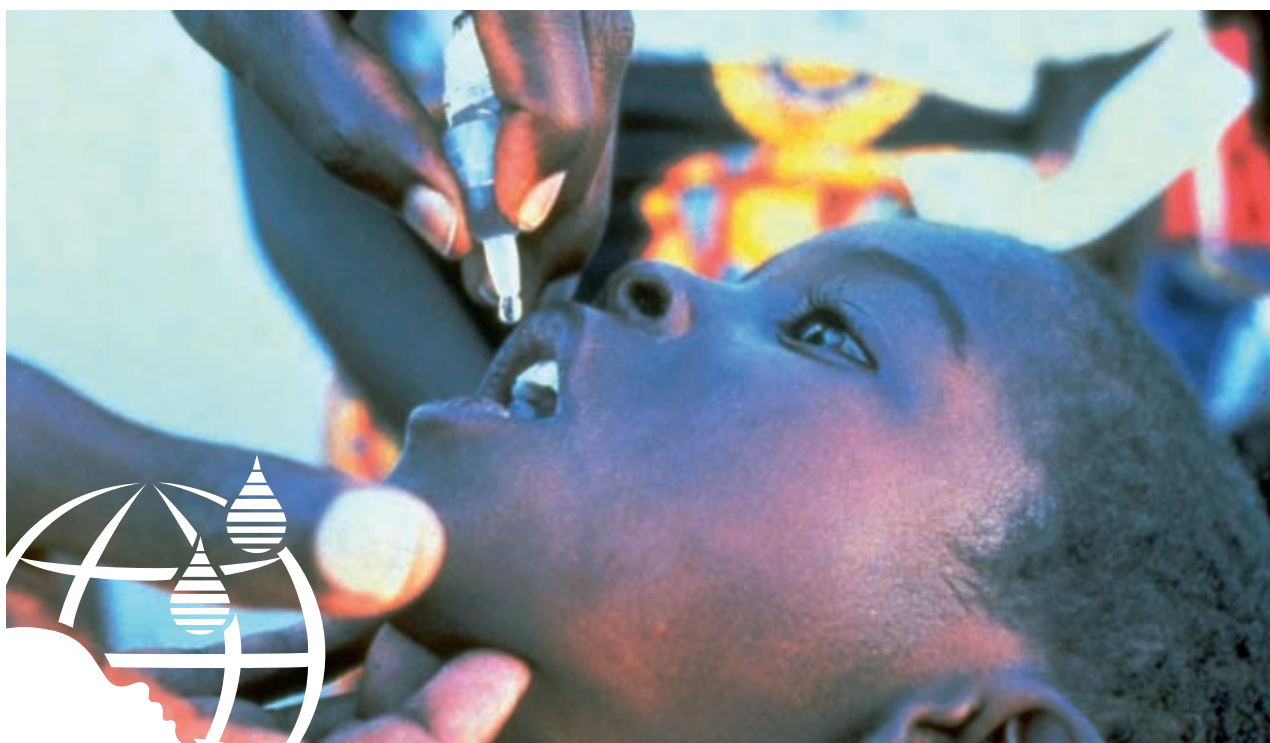
« Rotary Polio Plus program je blistav primjer postignuća koje je omogućeno suradnjom Ujedinjenih naroda i nevladinih organizacija » - rekao je glavni tajnik Ujedinjenih naroda Kofi Anan govoreći o ovoj rotarijanskoj akciji.

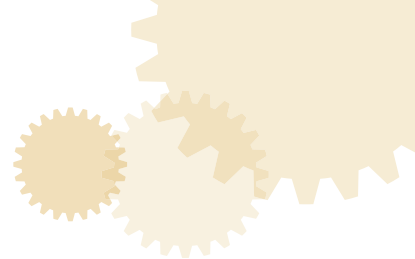
Rotary International u akciji koju je pokrenuo ujedno je donirao i najviše sredstava, više od 600 milijuna dolara, a akciju su svojim više milijunskim donacijama pomogli i Svjetska banka, fondacije Ujedinjenih naroda, UNICEF, Crveni križ, mnoge vlade i države svijeta ali i privatne fondacije, kakva je primjerice ona Billa i Melinde Gates.

Broj oboljelih smanjen je za 99 posto

Rotarijanci svijeta doista imaju razlog za zadovoljstvo. Otkako je Rotary International započeo svoju akciju iskorjenjivanja dječje paralize u svijetu broj oboljelih od poliomijelitisa smanjen je za 99 posto. Od 350 tisuća djece, koliko ih je oboljevalo u svijetu 1988. godine, broj je oboljelih u 2004. godini smanjen na samo 1.330 slučajeva, a Svjetska zdravstvena organizacija obznanila je kako su tri od šest regija u svijetu u kojima se bolest učestalo javljala – slobodne od polio virusa. Isto tako, jedan od tri tipa virusa – Tip 2, nije pronađen još od 1999. godine i za pretpostaviti je kako je taj tip polio virusa potpuno iskorijenjen.

No, u novom stoljeću Rotary pokreta pred rotarijancima svijeta još stoji veliki izazov i obveza da se virus dječje paralize potpuno iskorijeni cijepljenjem sve djece na svijetu, uključujući i onu koja žive u najudaljenijim i najnepristupačnijim dijelovima naše planete.

Što je dječja paraliza?

Dječja paraliza (poliomijelitis) je virusna upalna bolest središnjeg živčanog sustava uzrokovana posebnom vrstom enterovirusa.

Upala pogađa motoričke neurone leđne moždine, a kao posljedica toga nastaje paraliza i to najčešće nogu. U težim oblicima bolesti, ističe mr. Goran Tešanović, specijalist infektolog sa zagrebačke Klinike za infektivne bolesti Dr. Fran Mihaljević na internetskoj stranici PLIVAZdravlje.hr, upala zahvaća i mozak te može dovesti i do smrtnog ishoda.

Bolest najčešće pogađa djecu mlađu od tri godine, virus u organizam ulazi kroz usta, a zaraza se širi zbog ne-higijenskih uvjeta života, pa se katkada naziva i bolest prljavih ruku.

Jedina učinkovita metoda borbe protiv dječje paralize je njeno sprječavanje cijepljenjem.

Postoje dvije vrste cjepiva protiv dječje paralize – «mrtvo», koje se u organizam unosi injekcijom te «živo», oralno cjepivo koje se primjenjuje u obliku kapi koje se kapaju u usta.

Bolest se ponovo širi

Složenost ovog izazova pokazala se nažalost, već ove godine, kada se u nekim dijelovima svijeta – zapadnom Utar Pradesu, zapadu Afrike te u Afganistanu, bolest počela ponovo ubrzano širiti.

U sjevernim područjima Nigerije zabilježene su ove godine dvije trećine svih novih slučajeva bolesti – njih 803 od ukupno 1.228 slučajeva. U pet provincija na sjeveru ove afričke zemlje – Bauchi, Jigawa, Kaduna, Kano i Katsina, i dalje postoje žarišta bolesti iz kojih se polio širi u druge afričke zemlje – Namibiju, Kongo i Angolu.

Veliki rizik od snažnog širenja bolesti postoji i u Indiji, gdje se iz zapadnog Utar Pradesa na granici s Nepalom, bolest širi na susjedne savezne indijske države – Zapadni

Bengal te na Haryanu i Chandigarh, koje graniče s Pakistanom, još jednom zemljom u kojoj bolest nije iskorijenjena. Indijska vlada traži brzu reakciju i još intenzivnije aktivnosti na sprečavanju poliomijelitisa, jer se bolest počela širiti i na državu Bihar, na granici s Bangladešom, koja je u ranijim akcijama uspjela gotovo iskorijeniti dječju paralizu. Dramatičnost situacije pokazuje broj oboljelih. Dok je lanske godine u Moraratu, području središnjeg Utar Pradesa zabilježeno samo 29 potvrđenih slučajeva poliomijelitisa, do rujna ove godine na tom je području zabilježeno već 148 slučajeva.

Sadašnje aktivnosti nisu dostatne ni u Pakistanu, a pogotovo ne u Afganistanu, posebice u južnim nemirnim pokrajinama, gdje se bolest širi unatoč velikom zalaganju i snažnoj političkoj uključenosti afganistanskih vlasti. Predsjednik Afganistana Hamid Karzai osobno je u kolovozu ove godine, zahvalivši na herojskim naporima polio dobrovoljaca, najavio nacionalni imunizacijski dan, pozvavši na suradnju s Ujedinjenim narodima, kako bi baš svako dijete u Afganistanu bilo cijepljeno protiv dječje paralize.

«Fanatičnom predanošću osoblja koje je radilo na ovom projektu u opasnim područjima zemlje spriječeno je da se iz južnog Afganistana bolest proširi na ostale dijelove države» - rekao je predsjednik Karzai, pozvavši na novu mobilizaciju u borbi s dječjom paralizom.

Lani je na jugu Afganistana zabilježen ogromni uspjeh, od dječje paralize je oboljelo samo četvero djece, no, već je ove godine zabilježen veliki povratak bolesti i 26 novih slučajeva. Bolest u susjednom Pakistanu doduše, stagnira, pa je za razliku od lani, kada je bilo 15 slučajeva bolesti, ove godine bolest potvrđena kod 17 pakistanskih mališana. Stoga Pakistan i Afganistan usklađuju svoje aktivnosti na suzbijanju bolesti, kako bi se na taj način povećalo područje cijepljenja.

Zdravstvene vlasti u Indoneziji još uvijek ne mogu potvrditi kako je bolest potpuno iskorijenjena u njihovoj zemlji, pa se i ova zemlja ubraja među deset zemalja svijeta u kojoj djeci još uvijek prijeti opasnost od zaraze. Uz Indoneziju to su Somalija, Jemen,

Bangladeš, Etiopija, Angola, Namibija, Niger, Nepal i Kongo, pa će se u tim zemljama nastaviti sustavna kampanja kako bi se zaustavilo širenje bolesti.

Ugroženo još oko 10 milijuna djece

Svjetska zdravstvena organizacija ističe kako valja poduzeti hitne i široke mjere kako bi se zaustavilo širenje virusa dječje paralize iz najugroženijih područja – Nigerije i Utar Pradesa te upozorava kako bi u sljedećih četrdeset godina čak 10 milijuna djece moglo ostati paralizirano ukoliko svijet ne uspije osigurati još 4 milijarde dolara za globalno istrebljenje ovog opakog virusa.

Zahvaljujući donacijama osigurana je provedba planiranih aktivnosti do kraja ove godine, no, samo za aktivnosti tijekom 2007. i 2008. godine bit će potrebno osigurati 390 milijuna dolara, od čega najmanje sto milijuna za planiranje imunizacijskih aktivnosti u prvoj polovici sljedeće godine.

Krajem ove godine, posebice tijekom studenog, provedena je široka akcija cijepljenja u Indiji, tijekom rujna, u seriji kampanja, cijepljeno je više od 3,5 milijuna djece u najugroženijim regijama Afrike, a u novoj kampanji, koja upravo započinje, bit će obuhvaćeno i područje južne Nigerije.

Ove aktivnosti pokazuju kako se borba nastavlja te kako ona još uvijek zahtijeva aktivno sudjelovanje svakog rotarijanca u svakom klubu i distriktu na svijetu.

Stoga i Rotary International upozorava kako bitka unatoč velikim uspjesima nije dobivena, jer i dalje postoji velika opasnost da se bolest ponovo počne širiti, čime bi bili poništeni svi dosadašnji rezultati u borbi protiv dječje paralize.

«Rotary International ohrabruje svakog rotarijanca da nastavi obvezu borbe protiv poliomijelitisa, da se upozna s poviješću i sadašnjim stanjem borbe protiv dječje paralize te da – pomogne!» - navodi se u službenoj poruci Rotary Internationala.

Kako pomoći?

Za provedbu akcije Polio Plus i dalje su potrebna velika financijska sredstva ali i stalni angažman rotarijanaca širom svijeta.

Stoga bi rotarijanci iz zemalja slobodnih od polio virusa koji se žele uključiti u akciju trebali svoje napore primarno usmjeriti na financijsku podršku programu Polio Plus.

Iako Rotary International s velikim poštovanjem govori o rotarijancima koji su odlučili osobno pomoći na terenu, ipak ne savjetuje klubovima i distriktima da se odvažaju na takvu aktivnost, podsjećajući kako ona nosi određene rizike.

Akcije imunizacije odvijaju se u zemljama u kojima Rotary pokret nije razvijen, a koje su najčešće politički vrlo nestabilne. Zbog mogućih promjena termina imunizacijskog dana teško je planirati točan datum odlaska u zemlju u kojoj se provodi cijepljenje, a dolazak grupe rotarijanaca mogao bi nacionalne komitete u tim zemljama odvratiti od primarnog cilja – cijepljenja što većeg broja djece u planiranom vremenu.

Ostvarit ćemo naš cilj!

Za daljnju provedbu projekta Polio Plus snažno se zalaže i nova predsjednica Svjetske zdravstvene organizacije Margaret Chan koja je početkom studenog na konferenciji u Ženevi odlučno istakla – Ostvarit ćemo zacrtani cilj – svijet bez polio virusa!

U svom prvom javnom nastupu nova je predsjednica WHO-a najavila kako će zajedno s partnerima – Rotary Internationalom, američkim Centrom za kontrolu zaraze i prevenciju te UNICEF-om, Svjetska zdravstvena organizacija nastaviti borbu do potpunog iskorijenjivanja poliomijelitisa u svijetu.

Margaret Chan, specijalistica za pandemične influence iz Hong Konga, koja je na čelnoj dužnosti Svjetske zdravstvene organizacije naslijedila u svibnju preminulog Leea Jonga Wooka, istakla je svoju duboku posvećenost iskorijenjivanju dječje paralize u svijetu, baš kao i njen prethodnik koji je samo dan prije iznenadne smrti u svom izvješću o iskorijenjivanju dječje paralize napisao – Neka ne bude nikakve sumnje. **Mi to možemo. I hoćemo!**

U akciji 10 milijuna dobrovoljaca

U kompleksnoj akciji kakva je Polio Plus, svjetska mreža Rotaryja bila je jedan od presudnih čimbenika njenog uspjeha. Rotarijanci svijeta i drugi dobrovoljci koji su sudjelovali u akciji uspjeli su cjepivo dostaviti i u najnepristupačnije dijelove svijeta, demonstrirajući pri tom veliko htijenje i domišljatost. Cjepivo je u ovih trideset godina prevoženo avionima i helikopterima, dopremano kamionima, brodovima i čamcima, ali i prenošeno na konjima, devama, magarcima i ljudskim leđima, unatoč brojnim opasnostima, nepristupačnom terenu i nesnosnim vrućinama.

U akciji, koja je uključivala i zdravstveno prosvječivanje i isticanje važnosti cijepljenja, mobilizirano je čak 10 milijuna dobrovoljaca.

Rotarijanci iz zemalja u kojima je iskorijenjena dječja paraliza surađivali su s vladama svojih zemalja i Rotary partnerskim agencijama, kako bi se njihove zemlje uključile u ovu globalnu akciju. Rotarijanci su organizirali i vlastite akcije kako bi prikupili sredstva za akciju Polio Plus. Rotarijanci iz Hong Konga tako su na primjer, u rujnu 2004. godine organizirali utrku kroz pustinju Gobi kako bi prikupili sredstva za akciju iskorijenjivanja bolesti u Indiji. Uspjeli su prikupiti 200 tisuća dolara.

Rotarijanci su pri tom bili spremni i na prave poduhvate – rotarijanci iz francuskog Districta 1720 u rujnu 2004. godine organizirali su akciju u kojoj je u samo jednom danu u 23 afričke zemlje cijepljeno čak 80 milijuna djece.

Visoko izaslanstvo Rotary Internationala koje je predvodio tadašnji dopredsjednik Lou Piconi i UNICEF-a koje je vodila glumica Mia Farrow u siječnju 2001. godine pridružilo se tisućama ro-

tarijanaca i drugih dobrovoljaca koji su u samo tri dana cijepili 40 milijuna djece u Nigeriji. Istovremeno rotarijanci iz Sjedinjenih Američkih Država, zajedno s rotarijanskim prijateljima u Indiji, podijelili su cjepivo kojim je u samo jednom danu cijepljeno 150 milijuna djece u Indiji.

U akciji provedenoj u travnju 2001. godine 2.400 rotarijanaca iz 60 korejskih klubova sudjelovalo je u programu provedenom u Bangladešu.

Čak 11 tisuća rotarijanaca iz Perua uključilo se krajem osamdesetih godina u akciju kako bi iskorijenili dječju paralizu u svojoj zemlji, posljednjoj zemlji Južne Amerike u kojoj je bolest još bila prisutna.

U nizu izuzetnih primjera rotarijanskog služenja valja istaknuti i akciju u Kambodži, gdje su rotarijanci zajedno s medicinskim osobljem pokrenuli široku akciju kako bi se u nepristupačnim područjima pronašla i cijepila djeca koja još nisu bila obuhvaćena ranijim akcijama.

Rotarijanci u Indiji i Pakistanu organizirali su ulične predstave u najsiriromašnijim dijelovima zemlje kako bi roditelje osvijestili o potrebi cijepljenja njihove djece, rotarijanci iz Kanade organizirali su veliku akciju prikupljanja novčanih priloga za borbu protiv dječje paralize, postavivši limenke za novčiće u školama, bankama i javnim ustanovama. Prikupili su 2,5 milijuna kanadskih dolara. Sličnu su akciju organizirali i rotarijanci iz Australije.

ROTARY

pokret u Hrvatskoj

Igor Čolaković

Stranice koje slijede najbolji su pokazatelj živosti Rotary pokreta u Hrvatskoj. Akcije koje su realizirali naši klubovi u prvoj polovici ove rotarijanske godine pokazuju svu raznolikost i bogatstvo ideja u služenju zajednici – od regate Rotary Cluba Pula, Martinja RC Čakovec, Rotary lova RC Varaždin, dobrotvornog koncerta RC Zagreb u Lisinskom na kojem je nastupio svjetski poznati pijanist Maksim Mrvica, varaždinskog koncerta Josipe Lisac RC Varaždin 1181. do balova, kakav je primjerice, onaj kojeg tradicionalno organiziraju prijatelji iz RC Rijeka i niza drugih događanja koja redom imaju i do-

brotvorni karakter. Rotary u Hrvatskoj služi i pomaže u zajednici u kojoj djeluje.

U prvom broju našeg Rotary magazina tek smo zabilježili dio naših aktivnosti – prijatelji s Brača planirali su izvrsnu akciju – branje maslina zajedno s rotarijanskim prijateljima iz Budimpešte, prijatelji iz Koprivnice imali su svoj Rotary ples, aktivni su bili i prijatelji iz Splita, Dubrovnika, Karlovca ...

U ovo adventsko vrijeme puno su radili i naši mladi prijatelji iz Rotaracta, naše prijateljice iz Innerwheela, osnovan je i prvi Interact klub u zemlji, a prijatelji iz RC Zagreb Centar na dalekoj su Sri Lanki okupili rotari-

jance – tenisače iz cijelog svijeta.

Naši klubovi najavljuju živu aktivnost i u drugom dijelu rotarijanske godine – RC Varaždin priprema svoj Rotary bal za Valentinovo u veljači – mjesecu rotarijanstva, prijatelji u Bjelovaru obilježavaju petu godišnjicu svog chartera, RC Varaždin 1181. priprema veliku akciju «Pjevači za kazalište», intenziviraju se aktivnosti u programima razmjene mladih, nova klupska događanja i dobrotvorne akcije, klupski izleti i druženja. S radošću očekujemo nove izvještaje iz klubova za sljedeći broj našeg magazina koji bi trebao izaći početkom ožujka!

Rotary Club Pula

Prva međunarodna regata za klasu 2.4.

Tomislav Divić

● U organizaciji Jedriličarskog kluba Uljanik-Plovidba iz Pule te u suorganizaciji Rotary Cluba Pula i Sportskog društva paraplegičara Pula u pulskom akvatoriju je 28. i 29. listopada održana, prva u Hrvatskoj - regata za klasu 2.4.

Na toj međunarodnoj regati sudjelovalo je jedanaest natjecatelja iz Italije, Mađarske i Hrvatske. Jedrilice klase 2.4 su specijalne jedrilice konstruirane tako da u njima mogu jedriti i osobe s invaliditetom koje se natječu istovremeno s osobama bez invaliditeta.

Regata je kruna humanitarne akcije Rotary Cluba Pula koji je prošle godine, uz pomoć sponzora i donatora, kupio prve dvije jedrilice i donirao ih pulskom Sportskom društvu paraplegičara. Nastavak akcije, koja je završila upravo na ovoj regati, bila je donacija 100 tisuća kuna namijenjenih za daljnju kupnju jedrilica i opreme kako bi se što veći broj članova društva uključio u ovu, za osobe s invaliditetom u Hrvatskoj, potpuno novu sportsku aktivnost. U ovoj akciji valja uz Rotary Club Pula spomenuti i udruge Vinistra, HDLU Pula, Malvasia Mediterranea te druge sponzore.

Prvog dana jedrenja održana su predviđena tri plova i to po vrlo jakom vjetru, koji je dosegao i do 20 čvorova, tako da je bilo i nezgoda i odustajanja, no, većina jedriličara uspješno je dovršila

sva tri plova. Drugog dana, po bonaci i slabom vjetru, održan je jedan plov te su u nedjelju podijeljena i odličja. Prvo mjesto osvojio je favorit, iskusni mađarski jedriličar Zoltan Pegan. Naš najbolje plasirani natjecatelj je Diego Cukarić, pokretač projekta, koji je regatu završio na sedmom mjestu.

Svi sudionici regate izrazili su nadu da će ova regata postati tradicionalna te da će se u nju uključiti i drugi jedriličari s invaliditetom koje bi ova akcija i regata trebale motivirati za bavljenje ovim sportom. Želja pulskih rotarijanaca je da Hrvatska dobije svog predstavnika na Paraolimpijadi u Pekingu, što nakon viđenog na pulskoj regati postaje realnost.

RC Rijeka zaključio produljeni projekt „Kraljevica“

Oleg Mandić

Problem invalidnih osoba i osoba s teškoćama u razvoju, prisutan je oduvijek u Primorsko-goranskoj regiji čije područje svojim djelovanjem pokriva RC Rijeka. Zbog specifičnih genetsko-povijesnih uvjeta, broj takvih osoba na ovome je području bio uvijek veći od uobičajena statističkoga prosjeka srednje razvijenih zemalja, pa i drugih područja u našoj zemlji. Početkom ratnih godina (1991./93.) taj se nesrazmjer povećao: u agresiji na Hrvatsku, stanovništvo kritičnih područja napuštalo je svoje domove, a nepokretni, nemoćni i bolesni u medicinskim ustanovama evakuirani su.

Tako je u Rijeku došlo dvadesetak djece s teškoćama u razvoju iz ustanove u Vrlici koja je u ratu srušena. Djeca su smještena najprije privremeno, a potom na neodređeno vrijeme ("dok se ne nađe trajno rješenje") u polumedicinsku ustanovu u Kraljevici, u Zavidovcu za liječenje alergijskih bolesti.

RC Rijeka, tada u osnivanju, odlučio je u granicama svojih mogućnosti preuzeti brigu o toj djeci, u prvome redu stoga što nam je bilo poznato da je problem zbrinjavanja hendikepiranih osoba u Rijeci bio kritičan i prije dolaska mališana iz Vrlike. Tako je nastao naš **produljeni** projekt "Kraljevica".

Zašto produljeni? Da bi se razlikovao od ostalih projekata RC-a. Naime, RI na razini klubova zna samo za *ad hoc* projekte – jednogodišnje i za određenu namjenu. RC Rijeka zdušno se bavio i izborio za priznanje produljenoga višegodišnjega projekta unutar kojega su mogući *Matching Grant* i sl. za male namjenske projekte.

Preuzetom brigom započeo je mukotrpni put borbe za dostojanstveni opstanak djece. Problemi su bili sljedeći:

- Zavod nije uvršten u zdravstveni sustav RH, pa preživljava snalažljivošću vlastita osoblja.

- Zgrada Zavoda djelomično je u vlasništvu Republike Slovenije, pa nije uputno upuštati se u veće zahvate oko nužnoga sređenja. Uz to, zgrada nije pogodna za zbrinjavanje oboljelih.

- Neodlučnost nadležnih u Gradu, poglavito u Županiji, da se izjasne je li takvo stanje privremeno ili trajno.

Svesuto bili temeljni problemi. Alimikro-

problemi svedeni na golo preživljavanje, osobito u novonastalim ratnim uvjetima, nisu trpili odlaganje. I tu je intervenirao naš RC.

Unutar Kluba osnovali smo "Komisiju za Kraljevicu" koju je od prvoga dana vodio pisac ovih redaka. U izvještaju Komisije iz godine 1996. možemo pročitati:

Osnovani smo Matching grant sa švicarskim RC-om Neckertal i za 5 godina obavili sljedeće:

obnovili krov na cijeloj zgradi, uveli centralno grijanje, obnovili dio drvenine na građevnoj stolariji, obavili bojanje izvana i iznutra, osigurali svake zime besplatno snabdijevanje naftom za grijanje, osigurali jednom u tjednu besplatno snabdijevanje voćem, voćnim sokovima ponekad i ribom (za vrijeme rata, sada povremeno), organizirali posjete. Vrijednost pomoći iznosi približno 130.000 njemačkih maraka.

Neckertal

Već 1994. godine u povijest našega Kluba na velika je vrata ušao RC Neckertal iz Švicarske i njegov predsjednik Hans Forrer sa suprugom Verom. U rotarijanskoj Direktoriju pronašli su podatke našega sekretara M. Holjevca i telefonski mu se obratili, ponudivši da sudjeluju u nekom našem humanitarnome projektu. Veza je odmah uspostavljena, a bliskost je ojačala spoznajom da nema ni jezičnih prepreka, budući da je gospođa Vera rodom iz Vojvodine.

Forreri i drugi rotarijanci iz Neckertala bili su često kod nas – uvijek punih ruku.

Nakon isteka prvog *Matching Granta*, RC Neckertal odlučio je i dalje podupirati naš projekt "Kraljevicu". Financirali su ostakljivanje lođe/balkona i do danas nebrojeno puta darovali novac. Nakon završetka spomenutih radova, 27. svibnja 2000. gospodin Forrer izjavio je za "Novi list": "Ako moj RC prestane s donacijama, 'Kraljevicu' ću pomagati ja sa svojom obitelji." Tom je prigodom, međutim, više od svega raznježio prisutne tekst što su ga štićenici Kraljevice napisali u mapi svojih crteža koju su poklonili švicarskim dobrotvorima:

Rotary Clubu Neckertal

Vi ste naši dobrotvori: brinete se sa svojim prijateljima iz Rijeke da nam ne bude hladno, da ne budemo gladni, da budemo čisti i, u danim objektivnim okolnostima, da budemo zdravi.

Vaša je briga prisutna i onda kada svi ostali zaborave na nas, što nije rijedak slučaj.

A mi smo mali, nejak i nedorasli. I nemamo ništa. Sve što vam možemo reći i dati, tek je jedno hvala, uza sjetan osmijeh koji tek trebate otkriti na našim nestvarnim licima čije ćete snimke naći u ovoj knjizi.

Štićenici Doma Kraljevica

"Engleska veza"

Od prvih dana našega djelovanja u Kraljevici, susretali smo se s raznim akcijama koje su potjecale iz Engleske:

Crisis support, britanski humanitarni konvoj, bio je u Kraljevici 17. ožujka 1993.; u kolovozu engleski su vatrogasci dopremili građevni materijal, u travnju 1994. Kraljevicu je posjetio *Convoy of Hope*. Od početka rata u Hrvatsku su dopremili pomoć vrijednu više od milijun USD. Organizator je bio Michael Rye, član RC-a Llanishen (Cardiff-Walles), danas past guverner Distrikta 1150.; u rujnu 1995. ponovno su došli engleski vatrogasci, i nakon toga dolazili su gotovo svake godine. Boravili bi u Kraljevici 10 – 15 dana i za to vrijeme obavljali ličilačke, građevinarske i druge radove, najčešće s materijalom što bi ga sami donijeli; predstavnici RC-a Cardiff darovali su 14. srpnja 1996. posebno vozilo za prijevoz hendikepiranih osoba; u travnju 1997. ponovno je došao *Convoy of Hope*, koji je ponovno dolazio 10. travnja 1998., 30. kolovoza 1999., 27. siječnja 2001., 25. siječnja 2002.

M. Rye, sa svojim je konvojem dopremao raznu robu, a godine 2004. doprativši engleski amaterski plesni ansambl, organizirao je dobrotvornu predstavu u Karlovcu i Opatiji.

U "Novom listu" 23. lipnja 2002., pisalo je:

Već šest godina zaredom Lječilištu za alergijske bolesti i rehabilitaciju Kraljevica u dvotjedni humanitarni posjet dolaze studenti i profesori britanskog Anglia Polytechnic

University. Oni pomažu u građevinarskim radovima i uređuju okoliš, te su uključeni u rad s djecom, koji je zaživio prije dvije godine. Britanski su profesori istaknuli kako daleko najveću korist od toga imaju studenti kojima ovo iskustvo mijenja život. Jedan od planova za budućnost bio je da studenti završne godine APU-a svoju praksu dolaze odradivati u Lječilištu, a nakon što se obave građevinarski radovi na zgradi, suradnja dviju ustanova nastavila bi se na stručnoj osnovi.

Kotlovnica, zahvat i priznanja

Jedan od većih zahvata u 13 godina našega "produljenoga projekta", bila je izgradnja nove kotlovnice. Združenim snagama raznih sponzora i *Matching Grantom* RC-a Aschaffenburg–Schönbusch, Chiemsee i Fulda-Paulstor iz Njemačke, te Utrechta iz Nizozemske ostvaren je veliki posao.

Drugi važniji zahvati od kojih su mnogi obavljani jedino posrednom pomoći RC-a Rijeka, bili su:

popravak, a kasnije ukupna hidroizolacija krova i terase, izrada i zamjena prozora i vrata, preuređenje 1. kata, izgradnja lifta (financirala Županija), uređenje dvorišta i parkirališta, zamjena kotlova za vodu.

Produljenim projektom "Kraljevica", naš je RC stekao punu afirmaciju u međunarodnoj rotarijanskoj obitelji.

– Na distriktnoj konferenciji u Kremsu 1995., završnoj mojeg predsjedničkog mandata, "Kraljevica" je vizualno predstavljena s još 62 klupska projekta. Podijelili smo s druga dva projekta prvu nagradu!

– Distrikt je 1996. pozvao RC-e triju prošlogodišnjih prvonagrađenih projekata, da ih službeno predstavi i na distriktnoj konferenciji u Badenu. U tom nam je povodu uručeno posebno guvernerovo priznanje.

– Naši su istupi zamijećeni u Badenu i Kremsu, pa nas je 1997. RI pozvao da prijavimo naš projekt "Kraljevicu" na natječaj za dodjelu nagrade predsjednika RI-a za važna postignuća. Slijedom toga, na distriktnoj konferenciji u Beču uručeno nam je predsjedničko priznanje. Guverner našega Distrikta o tomu je službeno izvijestio svjetskoga predsjednika Rotaryja.

Svojevrnsni happy-end

Zbog mnogih nedorečenosti (imovinskiopravni status zgrade, administrativni status ustanove, itd.), angažman našega Kluba tim je okolnostima bio ograničen. Naš je doprinos u prvome redu bio usmjeren na dobrobit štićenika, a tek potom na samu ustanovu, nekretnine i djelatnike.

To je obilježeno 18. studenoga 2002., kada je na ulazu u zgradu Lječilišta u

Kraljevici postavljena spomen-ploča da bi se podsjetilo na 10 god. suradnje RC-a Rijeka i Lječilišta.

Tih deset godina ciljane pomoći, te agilniji i agresivniji pristup problemima zadnjih godina, pridonijeli su da današnje stanje "Kraljevice" bude zadovoljavajuće, te da se u buduću dane može gledati s optimizmom. Lječilište je konačno ušlo u zdravstveno-socijalni sustav RH, pa u troškovima sudjeluju Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne skrbi i Ministarstvo prosvjete.

Lječilište je upisano u sudski registar Trgovačkoga suda kao "Centar za rehabilitaciju Fortica – Kraljevica", s 41 štićenikom koji su zbrinuti u primjerenim prostorijama, a ima mogućnost daljnjeg širenja. Izborili su se za vlastitu školu/nastavu, a uspostavljena je i razmjena s istorodnom slovenskom ustanovom.

A 2005. g. RI je još jednom istaknuo svoju nedvojbenu podršku projektima kakav je „Kraljevica“: ravnateljici Lječilišta – dr. Ankici Šajbić-Šukunda, za osobite zasluge na polju brige za potrebite i promicanje ljubavi među ljudima u svijetu, iako nije rotarijanka, uručeno je najviše rotarijansko odličje, Paul Harris fellow. RC Rijeka je pak ocijenio da „njegova“ Kraljevica može dalje sama. Time je ispunjen 13. godišnji rotarijanski zadatak, pa je 30. lipnja 2006. produženi projekt „Kraljevica“ zaključen.

Centar za rehabilitaciju Fortica – Kraljevica

Rotary Club Zagreb u Lisinskom
organizirao tradicionalni dobrotvorni koncert

Maksim Mrvica i Simfonijski orkestar HRT-a za stipendije studentima

● **U Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog Rotary Club Zagreb organizirao je u utorak, 12. prosinca, svoj tradicionalni dobrotvorni koncert koji je ove godine pobudio izuzetno zanimanje zagrebačke publike.**

Ulaznice za ovaj, dvanaesti dobrotvorni koncert RC Zagreb, bile su naime, rasprodane već nekoliko tjedana ranije, a oduševljena publika je dugotrajnim pljeskom nagradila pijanista svjetskog glasa Maksima Mrvica i Simfonijski orkestar Hrvatske radiotelevizije koji je te večeri nastupio pod ravnanjen maestra Milana Tarbuka. Na programu su bila djela Liszta, Wagnera, Gotovca, Čajkovskog i Smetane.

Tako je dobrotvorni koncert zagrebačkih rotarijanaca ponovo bio umjetnički događaj prvog reda i prekrasni božićni poklon RC Zagreb gradu Zagrebu i njegovim stanovnicima.

«Za koncert je ove godine vladalo veliko zanimanje publike, ali i sponzora koji su pomogli ovu našu tradicionalnu akciju kojom osiguravamo sredstva potrebna za stipendiranje studenata» - istaknuo je predsjednik Rotary Cluba Zagreb Sead Busovača.

Zagrebački rotarijanci ove su godine u programskoj knjižici uzvanicima predstavili i «Univerzalnost Rotary ideje» o čemu je

pisao Mirko Orešković, Past President Rotary Cluba Zagreb. Promišljanje prijatelja Oreškovića prenosimo u cijelosti.

«Početkom dvadesetog stoljeća četiri poslovno uspješna, socijalno senzibilizirana i prisna gospodina različitih konfesija družila su se u Chicagu jednom tjedno, skoro pa redovito, svaki puta kao gosti jednoga od njih. Tako su «rotirali» tjedan za tjednom, uživajući u društvu i konverzaciji uz lagano jelo i čašu vina.

Razmjenjivali su iskustva, prebirali po sjećanjima, dobro se imali zajedno, no stalno ih je pritiskao osjećaj da njihovim druženjima nedostaje dublja svrhovitost. Nije im više bilo dovoljno da se samo nalaze i druže. Razgovarajući, shvatili su što nedostaje njihovom druženju da bi osjećaj prožimanja bio potpun: poruka i djelovanje.

Bila je 1905. godina kada su odaslali prvu poruku i počeli djelovati s motom druženja i pomaganja potrebitima u svakodnevnom životu. Odjek poruke je bio iznad očekivanja. Društvo se širilo i druženje je uskoro formalizirano osnivanjem kluba koji je ubrzo zadobio nove članove i pristaše. Rotacija domaćinstva susreta se trajno smjestila u nazivu kluba: ROTARY KLUB.

Paul Harris, jedan od četvorice utemeljitelja prvog Rotary kluba rekao je jednom prilikom: «Rotarijanci vjeruju da je

moguće ostvariti ono za čime svaki čovjek čezne, a to su tolerancija, prijateljstvo i svjetski mir». Bilo je u toj poruci dovoljno naivnosti i vjere da pokrene mnoge koji su dijelili isto nadahnuće i bili spremni djelovati na pomoć drugima.

Rotary je, pokrenut prepoznatljivom porukom i dosljedno otvorenim principijelnim djelovanjem, iz Chicaga 1905. krenuo na uzbudljivo širenje svijetom i tako to čini i danas i nastavit će sutra jer su rotarijanske ideje druženja i služenja nesebične, transparentne, otvorene javnosti i nadasve društveno korisne.

O univerzalnoj vrijednosti rotarijanske ideje najbolje govore povijesne činjenice: u svim totalitarnim režimima, bez razlike, Rotary klubovi bili su zabranjivani, a u onim malo manje totalitarnim se na njihovo djelovanje uvijek gledalo i gleda sa sumnjom i podozrenjem.

Danas je Rotary International svjetska organizacija istaknutih osoba iz stručnog, poslovnog i kulturnog života, posvećenih humanim ciljevima, koje cijene visoka etička načela u javnom i privatnom djelovanju.

Rotary klub Zagreb, utemeljen je 1926. godine; dekretom Vlade NDH ugašen je 1941.; od 1945. pa do 1990. godine Rotary pokret u Hrvatskoj nije bio bolje sreće - klubovi takovog profila su smatrani naprosto dekadentnima i nepotrebnima u

zdravom i pravednom društvenom tkivu naroda i narodnosti koji su gradili socijalizam.

Rotary klub Zagreb, ponovno osnovan 29. travnja 1990., kao jedan od kotačića u velikom mehanizmu međunarodnog Rotarya, nastoji u skladu s rotarijanskom porukom o razvijanju kvalitete međusobnog druženja i pri tome služenju potrebitima,

kroz svoje ukupne aktivnosti i aktivnosti svojih članova, pomoći onima kojima je pomoć najpotrebnija.

Ova programska knjižica, kojom vas informiramo o koncertu koji je bogatiji od nekog sličnog svojom tradicijom i svrhovitošću, jest dokaz da u nama i vama postoji potreba za činjenjem dobra potrebitima.

Hvala vam na potpori našem humanitarnom projektu, potpori koja se ne može mjeriti jedino s vrijednošću kupljene ulaznice.

Posebno se zahvaljujemo sponzorima, koji su razumjeli poruku i značajno financijski pomogli uspješnu organizaciju našeg koncerta.

Rotary Club Varaždin

U fond Nagrade za izvrsnost – 30 tisuća kuna

● **Na teniskim terenima Igrec u Varaždinu, u subotu, 9. rujna, održan je Memorijalni Rotary teniski turnir Mario Porobija, na kojem je organizator – Rotary Club Varaždin, prikupio više od 30 tisuća kuna za fond Nagrada za izvrsnost.**

Na turniru je nastupilo 20 tenisača iz RC Varaždin, RC Varaždin 1181. i RC Čakovec, a naposljetku je pobjednički pehar pripao prijatelju Slobodanu Mi-

kacu iz RC Varaždin 1181. koji je u finalnom meču sa 7:3 u setovima pobijedio prijatelja Damira Rokija iz RC Varaždin.

Turnir je protekao u izuzetnoj atmosferi, a valja istaknuti kako ga je podržalo čak 50 donatora koji su svojim priložima omogućili da Rotary Club Varaždin prikupi sredstva za Nagradu za izvrsnost, kojom svake godine nagrađuje najbolje maturovanke, studente, diplomante, magistrante i doktorante iz Varaždinske županije.

«Od ove godine naš teniski turnir ima

memorijalni karakter u spomen na našeg preminulog rotarijanskog prijatelja i člana osnivača Kluba – Marija Porobiju. Naime, upravo je za njegovog predsjedničkog mandata RC Varaždin po prvi puta organizirao projekt Nagrada za izvrsnost, kojim želimo poticati i nagrađivati izvrsnost kod mladih ljudi – rekao je predsjednik RC Varaždin Viktor Plavec.

Na otvorenju varaždinskog turnira bio je nazočan i predsjednik Hrvatskog olimpijskog odbora Zlatko Mateša.

Na memorijalnom teniskom turniru RC Varaždin nastupilo je dvadeset rotarijanaca – tenisača

Varaždinski rotarijanci u tradicionalnom lovu

I.Č.
Snimio: M. Jurinec

U ovom lovu, u koji se rado odazivaju prijatelji rotarijanci iz nekoliko naših klubova, sudjelovalo je tridesetak lovaca, najviše prijatelja iz Rotary Cluba Varaždin, ali i članova Lions Cluba Varaždin te gostiju iz inozemstva, među kojima su bila i četvorica lovaca iz Bugarske koji su bili oduševljeni bogatstvom ovog lovišta te uzornom organizacijom lova.

Ove su godine naime, po prvi puta, varaždinski rotarijanci lov organizirali u skladu sa starim lovačkim regulama pa je prijatelj Zoran Filipan, predsjednik Lovačke sekcije RC Varaždin, znakove za primjerice, početak i kraj lova davao lovačkim rogom.

● **U subotu, 25. studenog, u lovištu Zelendvor kraj Varaždina održan je tradicionalni Rotary lov kojeg već trinaest godina organizira Rotary Club Varaždin i njegova Lovačka sekcija.**

Rotarijance lovce je na početku lova pozdravio prijatelj Petar Silić, direktor tvrtke Zelendvor te rogisti varaždinskog županijskog lovačkog saveza, koji su već postali svojevrsni zaštitni znak ovog rotarijanskog lova.

Nakon cjelodnevno boravka u prirodi i druženja uz lovačku vatru u zelendvorskom

lovištu, gdje je lovce zabavljao nedavno osnovani Rotary tamburaški band, rotarijanci su dali donacije koje će Klub iskoristiti za financiranje socijalnih programa kluba.

«Ukupno je u ovogodišnjem lovu RC Varaždin prikupio 4 tisuće kuna, što ćemo namijeniti fondu naše Nagrade za izvrsnost, za koju ćemo ove rotarijanske godine natječaj raspisati već početkom siječnja» - istaknuo je predsjednik RC Varaždin Viktor Plavec koji je ujedno najavio kako će ovaj Rotary klub u lipnju, po prvi puta, organizirati Rotary aeropiknik.

U ovogodišnjem Rotary lovu RC Varaždin sudjelovalo je tridesetak lovaca

Znakovi u lovu davani su na tradicionalni način – lovačkim rogom

Zakladi Ružić - 35 tisuća kuna

O. Mandić

● U Kristalnoj dvorani hotela Kvarner u Opatiji održan je 1. prosinca, tradicionalni humanitarni bal Rotary Cluba Rijeka.

Zahvaljujući aukcijskoj prodaji slika uprihođeno je 35 tisuća kuna za klupsku Zakladu «Dr. Viktor Ružić», pomoću koje članovi RC Rijeka već nekoliko godina materijalno pomažu pri školovanju djece slabijeg imovinskog stanja te mladim i talentiranim osobama, a sredstvima iz zaklade pomaže se i očuvanju prirodne i kulturne baštine na području djelovanja riječkog kluba.

U prosincu je održan i tradicionalni bal RC Rijeka

Rotary Club Osijek pružio potporu prijatelju koji promovira dobrovoljno darivanje krvi

Misija vrijedna spomena

Branimir Domac

Prijatelje u Rotary Clubu Osijek posjetio je 2. srpnja, Julien Le Blaj, neumorni i predani član Rotary kluba iz francuskog Clermont-Fd Aulnat. On je biciklom prevalio put do Hrvatske, kako bi svojim primjerom potaknuo ljude dobre volje na darivanje krvi. Naime, prije nekoliko godina doživio je prometnu nesreću te je nekoliko dana bio u koma zbog velikog gubitka krvi. Dobrovoljni davatelji iz njegovog

mjesto - Clermont-Fd Aulnat u središnjoj Francuskoj, spasili su ga od sigurne smrti svojim donatorstvom. U sjećanje na sve dobre ljude koji su ga spasili, s namjerom da potakne druge dobrovoljne davatelje krvi te da ljude upozna s takvim humanitarnim djelovanjem, odlučio se kako će obilazeći Europu biciklom, ljudima dobre volje ispričati svoju priču.

Osječki klub je imao tu čast da

bude njegova potpora u savladavanju svih problema i barijera te da mu omogući da svoju misiju nastavi dalje.

Na web stranici kluba iz Clermont-Fd Aulnat <http://www.rotaryd1740.com/Pages/clubs/commun/accueil/club.asp?ZoneClub=11> može se saznati puno više o prijatelju Le Blaju i njegovoj plemenitoj misiji.

Osječki rotarijanci pomažu obnovu križnog puta u Aljmašu

B. Domac

Ponedjeljak, 1. kolovoza ove godine zabilježen je u povijesnici Aljmaša, tri stoljeća staroga svetišta na tromeđi istočne Slavonije, Baranje i Bačke, kao dan kada je nakon 52 godine ponovno moguće proći i križnim putem. Riječ je o sadržaju što je u Aljmašu postojao čak 226 godina, no tradicija je nasilno prekinuta 1952. godine, kada je brdo Kalvarija, s lijeve strane na ulazu u Aljmaš, devastirano i prenamijenjeno u bunker.

Aljmaš se predstavio kao mjesto prosperiteta i budućnosti što se uzdignute glave sjeća trenutaka svojega uskrsnuća (1. kolovoza 1998.), ali ne zaboravlja ni vrijeme suza (1. kolovoza 1991.). Zato su svi ljudi dobre volje bili pozvani prvoga kolovoškoga dana na misno slavlje za stradalnike Domovinskoga rata, poginule pripadnike policijske postaje Dalj, Zbora Narodne garde i civilne žrtve. Nakon svete mise, svi su prisutni gosti, uzvanici, mještani i dobročinitelji, točno u 19 sati, prvi puta nakon 52 godine u procesiji prošli do vrha brda Kalvarija.

Dobrota i solidarnost više od 600 darovatelja bili su kamen zamašnjak ponovnog zaživljavanja tog povijesnog lokaliteta u Aljmašu. Križni put, zahvaljujući osječkoj Elektroslavoniji, je i osvijetljen, a

na postajama su drveni križevi, umjesto kojih će u drugoj fazi biti postavljena originalna umjetnička djela. Vrijednost svih dosadašnjih radova iznosi dva milijuna i sto tisuća kuna. Aljmaški je križni put zajedničko djelo, isključivo vjernika laika i Udruga katoličkih gospodarstvenika grada Osijeka. Rotary Club Osijek je već nekoliko godina, kao planiranu aktivnost u svom humanitarnom i dobročiniteljskom radu, pomagao ideju revitalizacije lokaliteta Križnog puta u Aljmašu.

U Karlovcu održan sastanak voditelja programa za mlade

Program razmjene mladih – najveći program Rotary Internationala

● Na sastanku voditelja programa za mlade koji je održan u Karlovcu 28. listopada, pod predsjedanjem povjerenika Distrikta prijatelja Darka Stipaničeva, predstavljen je ovogodišnji Rotary Youth Exchange Program, inače, najveći i najkvalitetniji program Rotary Internationala. Na sastanku je istaknuto kako su hrvatski klubovi na jednogodišnju razmjenu ove godine uputili devet učenika, dok ove školske godine u Hrvatskoj, zahvaljujući Rotary razmjeni, boravi deset učenika.

Lanjske je godine u našoj zemlji boravilo 11 učenika – osam iz Sjedinjenih Američkih Država te po jedan iz Meksika, Brazila i Njemačke, dok su hrvatski Rotary klubovi na jednogodišnju razmjenu uputili 12 učenika – najviše u SAD, ali i u Meksiko, Brazil te po prvi puta i u Njemačku.

«Prošle je godine Rotary Club Hvar po prvi puta sudjelovao u ovom programu te je i ove godine nastavio sudjelovanje u razmjeni. U Hvaru su djeca jako zadovoljna i dobro su primjena u školi» – istakla je u svom izvješću Ljiljana Crnković, tajnica RC Zagreb i voditeljica administracije ovog programa, koja je ujedno upozorila kako naši klubovi još uvijek ne prepoznaju u dovoljnoj mjeri mogućnosti koje mladima pruža ovakav program razmjene mladih. Tako tek nekoliko Rotary klubova u zemlji redovno šalje učenike na jednogodišnju razmjenu, dok se neki klubovi još uvijek nisu uključili i ne sudjeluju u programu. Tako je primjerice, ove godine ostalo nepopunjeno jedno mjesto za razmjenu u Njemačkoj, jedno u Sjedinjenim Američkim Državama, a uopće nije bilo kandidata koji bi svoje školovanje u ovoj školskoj godni nastavili u Brazilu i Meksiku.

«Želimo povećati broj sudionika u Long Termu sa sadašnjih deset na barem dvadeset učenika koji će otići na školovanje u inozemstvo a želimo i primiti toliko učenika. No, da bi smo dosegli taj cilj svi Rotary klubovi u zemlji moraju imenovati voditelja programa za mlade. Uz zagrebačke klubove te RC Dubrovnik, koji najredovitije sudje-

luju u programu, te RC Bjelovar, Varaždin i Hvar, moraju se aktivirati i ostali klubovi u Hrvatskoj te u ovom programu sudjelovati s barem jednim učenikom u razmjeni» – rekla je u Karlovcu koordinatorka za Long Term razmjenu Gordana Nardini.

Klubovi koji će sljedeće školske godine uputiti učenike na jednogodišnju razmjenu kandidate moraju predložiti preko klubova i zaduženika za mlade najkasnije tijekom prosinca gospođi Ljiljani Crnković (Jordanovac 8 – Zagreb). Kandidati za jednogodišnju razmjenu ove godine moraju polaziti drugi razred srednje škole kako bi na razmjeni u SAD-u, Brazilu, Meksiku ili Njemačkoj pohađali treći razred te kako bi se u Hrvatsku vratili u završni razred srednje škole.

Kandidati koje klubovi predlože na propisanim formularima za ovaj program razmjene bit će u siječnju sljedeće godine pozvani u Zagreb na razgovor gdje će «mala» i «velika» komisija ocijeniti njihovo poznavanje jezika zemlje u kojoj žele nastaviti školovanje te njihovu motivaciju i opću obavještenost. Kandidati koji zadovolje na ovom intervjuu morat će do 15. veljače dostaviti popunjeni Rotary Long Term Exchange formular koji će biti upućen u zemlju u koju odlaze učenici. Prema predstavljenom planu sljedeće školske godine hrvatski klubovi mogu u Sjedinjene Američke Države poslati 8 kandidata, u Njemačku dva te u Brazil i Meksiko po jednog.

Od travnja pa najkasnije do lipnja, iz zemalja u koje su poslani formulari trebala bi stići povratna informacija o smještaju učenika. Tijekom svibnja u Zagrebu će se za učenike koji polaze na razmjenu održati i orijentacijski seminar, a oni će na razmjenu krenuti u kolovožu, u pravilu tjedan ili dva prije početka nove školske godine.

Učenici koji odlaze na razmjenu moraju imati plaćenu avionsku kartu s promjenjivim datumom povratka te uplaćenu kotizaciju od 3.000 kuna te policu osiguranja.

Klubovi koji su poslali učenike na razmjenu u obvezi su prihvatiti učenike koji dolaze u Hrvatsku, smjestiti ih te im organizirati uredno pohađanje nastave, a u obvezi su i osigurati im mjesečni džeparac u iznosu od 60 dolara koji se učenicima isplaćuje na prvom sastanku kluba u mjesecu.

U posljednje je vrijeme postala praksa da su učenici na razmjeni smješteni kod obitelji čija djeca upravo te godine sudjeluju u razmjeni, no, bilo bi dobro kada bi učenici tijekom boravka u Hrvatskoj promijenili nekoliko obitelji, kao što je to slučaj s našim učenicima koji odlaze na razmjenu u SAD.

Na sastanku u Karlovcu prijatelj Darko Stipaničev posebno se osvrnuo i na program Short Term Exchange te na organizaciju ljetnih kampova, o čemu ćemo detaljnije izvijestiti u sljedećem broju Rotary magazina.

Sastanak zaduženika za mlade u Karlovcu

Predavanje o programima Ujedinjenih naroda

Siniša Varga

● Članovi Rotary Cluba Zagreb – Centar na klupskom sastanku održanom 30. listopada, imali su prigodu slušati izvrsno predavanje veleposlanika Ranka Vilovića, diplomata s dvadesetogodišnjim diplomatskim stažom, koji je te večeri govorio o vezama Rotaryja i Ujedinjenih naroda.

Povod njegovog predavanja je bio Rotary-UN Day koji se u 2006. obilježavao 4. studenog.

Tijekom svog izlaganja veleposlanik Vilović, načelnik Odjela za Ujedinjene narode u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija, dotaknuo je teme koje su bitne za Rotary pokret u svijetu, kao što su glad, voda, zdravlje i pismenost, no, iz perspektive Ujedinjenih naroda. Ukratko je predstavio i poznate Milenijske ciljeve razvoja Ujedinjenih naroda te je tajniku Siniši Vargi uručio izvješće za Republiku Hrvatsku. Više informacija o Rotaryju i Ujedinjenim narodima može se pronaći na web stranicama: www.rotary.org/newsroom/announcements/060821_unday.html, www.rotaryfirst100.org/history/history/un/ i www.un.org/millenniumgoals.

U nastavku sastanka razvila se diskusija o utjecaju promjene Generalnog sekretara na opću politiku Ujedinjenih naroda.

Predsjednik Rotary Cluba Zagreb – Centar Mitko Naumovski srdačno je zahvalio gostu na vrlo poučnom predavanju.

Veleposlanik Ranko Vilović (lijevo) s predsjednikom RC Zagreb Centar Mitkom Naumovskim

Na inicijativu RC Varaždin 1181.

Osnovan prvi Interact klub u zemlji

U petak, 8. prosinca, u varaždinskoj Prvoj gimnaziji osnovan je prvi Interact klub u našoj zemlji.

Inicijativu za osnivanje ovakvog kluba, koji okuplja mlade od 14 do 18 godina, dao je Rotary Club Varaždin 1181. a već na osnivačkom sastanku bilo je prisutno 28 gimnazijalaca.

Za prvog predsjednika kluba izabran je rotaraktovac Igor Lukić, a za rad s Interact klubom u RC Varaždin 1181. zadužena je prijateljica Ksenija Kipke.

U Varaždinu je osnovan prvi Interact klub u zemlji

Snimio: K. Đurić

Rotary Club Varaždin 1181. organizirao dobrotvorni koncert u novouređenom HNK u Varaždinu

● Kao prvu priredbu u novouređenom Gledalištu Hrvatskog narodnog kazališta u Varaždinu, koje je obnovljeno upravo nastojanjem članova Rotary Cluba Varaždin 1181., ovaj je klub organizirao cjelovečernji koncert Josipe Lisac.

Prepuno Gledalište varaždinskog kazališta u dvosatnom je nastupu Josipa Lisac oduševila nenadmašnim interpretacijama svojih evergreena, pa je za ovaj koncert nagrađena iskrenim i dugotrajnim pljeskom.

Predsjednik RC Varaždin 1181. Ignac Klarić ističe kako će prihod od ovog uspješnog koncerta biti namijenjen fi-

Predsjednik RC Varaždin 1181. Ignac Klarić cvijećem je zahvalio Josipi Lisac na izvrsnom koncertu

Cjelovečernji koncert Josipe Lisac

snimio K. Đurić

nanciranju humanitarnih projekata kluba i podsjeća kako je Gledalište kazališta obnovljeno i zahvaljujući prilogu kojeg su članovi kluba prikupili proljetos, organizacijom izuzetno uspjele akcije Glumci za kazalište.

Organizaciju koncerta Josipe Lisac podržale su varaždinske tvrtke svojim sponzorskim priložima, a u ovom klubu najavljuju kako će RC Varaždin 1181. početkom sljedeće godine organizirati i dobrotvornu priredbu pod nazivom Pjevači za kazalište, na kojoj će nastupiti naše najveće operne zvijezde.

Ovaj je klub početkom rotarijanske godine vrlo uspješno organizirao i sada već tradicionalni susret rotarijanaca u Varaždinu, u vrijeme Špancirfesta, a u ovom klubu već pripremaju i novi susret najavljen za prvu subotu u rujnu 2007.

Na priredbi Glumci za kazalište sudjelovali su najpoznatiji hrvatski glumci

Akcija Rotary Cluba Split Plus u povodu Međunarodnog dana osoba s invaliditetom

Mislite na dane koji dolaze

● **Kako bi podigli senzibilitet građana prema osobama s invaliditetom Rotary Club Split Plus organizirao je dvotjednu akciju pod nazivom – Mislite na dane koji dolaze. Akciju je osmislio član ovog kluba Željko Maretić, a Splićanima se od 15. studenog do 3. prosinca s jumbo plakata i novinskih oglasa smješkao Djed Mraz u invalidskim kolicima.**

Akcija je organizirana povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, koji se obilježava 3. prosinca, a njen je osnovni cilj bio afirmirati Udrugu za osobe s invaliditetom Split te upozoriti na probleme osoba s invaliditetom.

Tek je sekundarni cilj akcije Mislite na dane koji dolaze bio prikupljanje financijskih sredstava za ovu splitsku udrugu koja trenutno ima 470 članova oboljelih od distrofije, cerebralne i dječje paralize, atrofije mišića, paraplegije, tetraplegije te drugih bolesti.

Prema podacima iz posljednjeg popisa stanovništva 2001. godine, u Splitu je 21 tisuća osoba s invaliditetom, a 5 tisuća od njih su osobe s tjelesnim oštećenjima – 800 ih je vezano uz invalidska kolica.

Zbog nedovoljno razvijene svijesti naših građana o osobama s invaliditetom kao i o njihovim mogućnostima, u Splitu još postoje zablude i stereotipi o njima. Osobe s invaliditetom susreću se s pravnim, administrativnim, medicinskim, psihološkim i materijalnim problemima, bore se s arhitektonskim barijerama, imaju probleme kod korištenja parkirnih mjesta ali i prilikom zapošljavanja.

Veličinu ove akcije prepoznalo je i osiguravajuće društvo Croatia osiguranje, koje je donacijom od 200 tisuća kuna Udruzi osoba s invaliditetom Split, ponovo pokazalo kako je društveno odgovorna kompanija.

U prostorijama Udruge njejoj predsjednici Senki Mrkonjić ček je uručio predsjednik Uprave Croatia osiguranja Hrvoje Vojković. Vrijedna donacija bit će prije svega namijenjena kupnji ortopedskih pomagala za osobe s invaliditetom.

U njihovim je prostorijama 1. prosinca otvorena i izložba radova članova Likovne

radionice na kojoj je izloženo četrdesetak radova – slika, unikatnih marama, kravata i nakita – četrnaest članova koje u njihovom marljivom radu vodi Lucija Cetinić.

Izložba je prodajnog karaktera a sav će prihod ostvaren prodajom izložaka biti namijenjen prilagodbi plaže na Bačvicama za osobe s invaliditetom.

Uz Međunarodni dan osoba s invaliditetom Udruga je dijeljenjem informativnih letaka u Marmontovoj ulici provela i akciju osobnog upoznavanja građana s njihovim radom te s problemima osoba s invaliditetom

u Splitu.

Letke odraslima a slatkiše djeci dijelio je Djed Mraz u invalidskim kolicima – zaštitni znak akcije, koji je privukao veliku pozornost građana.

Akcija je imala i veliki odjek u javnosti – Slobodna Dalmacija objavljivala je oglase za akciju a Radio Dalmacija emitirala je prigodni radio spot. Uz to, na 53 lokacije u Splitu istaknuti su jumbo plakati koji promiču akciju.

Valja istaknuti kako će se suradnja Rotary Cluba Split Plus i Udruge osoba s invaliditetom Split biti nastavljena.

Predsjednica Udruge Senka Mrkonjić (u sredini), predsjednik Uprave Croatia osiguranja Hrvoje Vojković (desno), pokretač akcije Željko Maretić (potpredsjednik RC Split Plus)

mislite na dane koji dolaze!

3. XII. MEĐUNARODNI DAN OSOBA S INVALIDITETOM

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM - SPLIT

CROATIA OSIGURANJE

RADIO DALMACIA

SLOBODNA DALMACIA

europlakat

METROPOLIS

ROTARY CLUB SPLIT PLUS

Agencija čovjek

Plakat i oglas akcije

Djed Mraz u invalidskim kolicima bio je zaštitni znak akcije

Dobrotvorni božićni koncert

Miljenko Hegedić

● Rotary Club Zagreb Sesvete i ove je godine organizirao sada već tradicionalni božićni koncert na kojem je u sesvetskoj crkvi Svih svetih 17. prosinca, nastupio Hrvatski barokni ansambl.

Božićni koncert RC Sesvete 2005. godine

Snimio: M. Hegedić

Još otkako su na inicijativu i pod pokroviteljstvom Rotary Cluba Zagreb, 2002. godine počele pripreme za osnivanje RC Zagreb Sesvete, koje su u ožujku 2004. završile uspješnim pristupanjem u Rotary zajednicu, na prijateljskim druženjima četvrtkom od 20 sati, u restoranu Isabella u Sesvetama, članovi kluba u socijalnom su klupskom programu istakli dva cilja. Željeli su pomoći podizanju kulturnog standarda sredine u kojoj klub djeluje i u kojoj je kulturnih događaja premalo, te kroz takva događanja prikupiti potrebna sredstva za provedbu socijalnog programa. Da takav program može djelovati u stvarnom životu, potvrdio je uspješno organiziran prvi božićni koncert već 2003. godine, u crkvi Svih svetih u Sesvetama, pri čemu je prikupljen novac potreban za uklanjanje nekoliko arhitektonskih prepreka za osobe s invaliditetom u samom centru Sesveta.

Potpunim ustrojem kluba odlučeno

je da božićni koncert bude tradicionalan. Nakon nastupa prijateljice Lidije Horvat Dunjko koja je izvela prekrasan splet prigodnih arija na prvom koncertu, sljedeće, 2004. godine, organiziran je drugi božićni koncert na kojem je nastupio gudački kvartet Rucner i sopranistica Valentina Fijačko. Prihod s koncerta doniran je za uređenje prostorija Centra za odgoj i obrazovanje Dubrava za pomoć djeci s tjelesnim invaliditetom.

Prošle godine, 2005., na trećem božićnom koncertu, uz gudački kvartet Rucner nastupila je mezzosopranistica Aida Vidović-Krilanović, a tijekom druženja nakon koncerta, organizirana je dobrotvorna prodajna izložba umjetničkih panoramskih fotografija Miljenka Hegedića. Sredstva prikupljena prodajom karata, prikupljenim donacijama te prodajom fotografija utrošena su za unutrašnju obnovu i opremanje prostorija za boravak, rad i rehabilitaciju osoba s

posebnim potrebama u Sesvetama. Naime, oko 70 četvornih metara bivšeg skladišta i prodavaonice dobilo je primjerenu funkciju te je odgovarajuće namješteno ormarima, stolovima, stolicama i ostalim uredskim namještajem, a osobe s posebnim potrebama dobile su odgovarajuće sadržaje (savjetovništvo, centar za edukaciju).

Tradicija dobrotvornog božićnog koncerta RC Zagreb-Sesvete ove se godine nastavila nastupom Hrvatskog baroknog ansambla, koji je organiziran, kao i svi prethodnih, u suradnji s Centrom za kulturu Narodnog sveučilišta Sesvete.

«Želja nam je ove godine pomoći u vanjskoj obnovi prostorija za osobe s posebnim potrebama u Sesvetama te nabaviti još dio potrebne opreme kako bi zaokružili naš ovogodišnji socijalni program. Želimo kroz njegovanje prijateljstva pružiti pomoć potrebnima» - ističu u RC Zagreb Sesvete.

Novim klubovima nužna je podrška kumskog kluba ali i cijele Rotary obitelji

Za uspješan rad presudna je prva godina

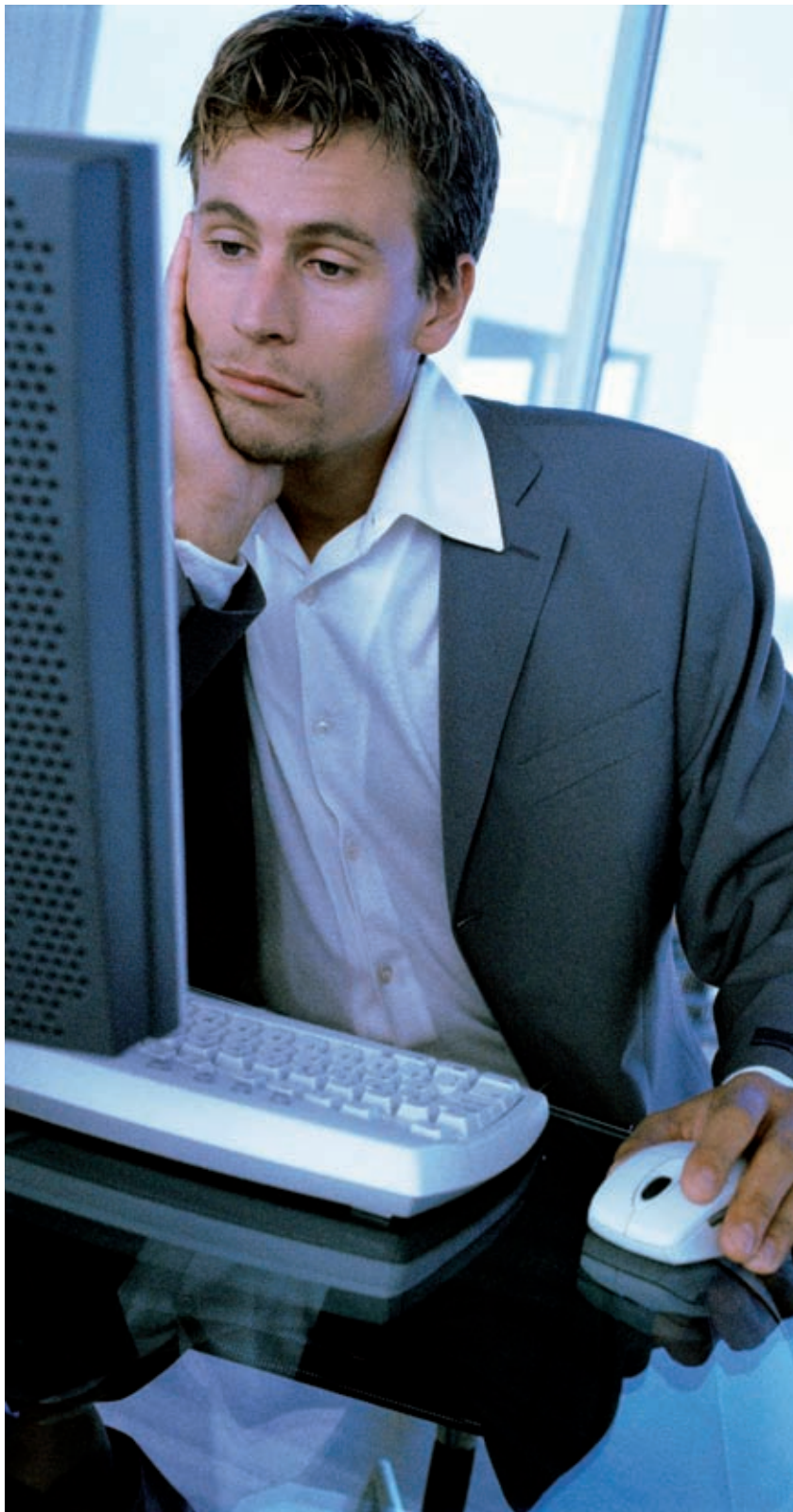
Igor Čolaković

Novoosnovani Rotary klub i nakon Chartera treba snažnu podršku kumskog kluba, posebice u prvoj godini rada, no, o novom klubu i njegovom članstvu treba nastaviti brinuti i Rotary International, matični distrikt te drugi Rotary klubovi u okruženju, a pri tom je od izuzetne važnosti i pomoć koju će novom klubu pružiti za njega nadležan asistent guvernera.

Kumski bi klub, zajedno s asistentom guvernera, trebao biti u blizini novog kluba nastojeći pomoći novim rotarijancima da uzorno organiziraju svoj klub i službe u njemu. Vrlo je važna i pomoć kumskih klubova u organiziranju učinkovite administracije u novom klubu, kao i pomoć koju će od njih dobiti kako bi što uspješnije koristili brojne mogućnosti koje nam pruža Rotary. To se ne odnosi samo na Rotary fondove koji mogu biti izvrstan izvor dodatnih sredstava za klupske projekte, već i na druge programe koji su vezani uz primjerice, razmjenu mladih.

Kako bi novi klubovi uspješno savladali važnu zadaću dobrog klupskog administriranja ili unutarklupske komunikacije, tajnik kumskog kluba može pružiti dragocjenu pomoć tajniku novoosnovanog kluba savjetujući ga primjerice pri pisanju klupskih zapisnika, vođenju evidencije prisustva članova te njegovim obvezama vezanim uz izvješća matičnom distriktu, odnosno Rotary Internationalu.

Predsjednici kumskih klubova trebali bi, posebice u prvoj godini djelovanja novog kluba, tijesno surađivati s njegovim predsjednikom i pomoći mu u što boljoj organizaciji klupskog društva, ali i pri planiranju godišnjeg programa, kako bi klupski projekti bili dobro organizirani i uspješni već u samom početku. Novim će članovima u njihovom radu i boljem poznavanju Rotaryja biti dragocjeno i iskustvo njihovih rotarijanskih prijatelja iz drugih klubova, pa bi bilo dobro, preporuča Rotary International, da barem u prvih godinu dana na sastancima novog kluba uvijek bude prisutan barem jedan prijatelj iz kumskog kluba.

Vrijedne akcije bjelovarskih rotarijanaca

Milan Arvay Prešečan

● U ovoj rotarijanskoj godini, koju su članovi Rotary Cluba Bjelovar započeli primopredajom predsjedničkog lanca na godišnjoj skupštini održanoj u Daruvaru 20. lipnja, bjelovarski su rotarijanci već organizirali nekoliko vrijednih akcija.

Tako su primjerice 25. rujna, okončali akciju prikupljanja sredstava i kupnje urološke sonde za Urološki odjel Županijske bolnice Bjelovar. Primopredaja je obavljena u prostorijama Društva liječnika u Bjelovaru, a kako je istaknuto tom prilikom, ovo je bila jedna u nizu vrijednih donacija bjelovarskih rotarijanaca tamošnjoj bolnici u proteklih nekoliko godina.

Članovi Rotary Cluba Bjelovar ove se rotarijanske godine mogu pohvaliti s još jednom vrijednom akcijom. Predsjednik ovog kluba Stjepan Grabovac predao je 29. studenog, informatičku opremu koja će služiti učenicima IV. osnovne škole u Bjelovaru, a koja je kupljena prilogom bjelovarskog Rotary kluba.

Svoje ovogodišnje aktivnosti prijatelji iz Bjelovara upotpunili su i uspješnom organizacijom Rotary bala koji je održan u restoranu Šljukingon 21. listopada. Ova tradicionalna priredba koju je RC Bjelovar organizirao već šestu godinu, bila je prigoda za pravo rotarijansko druženje s prijateljima iz drugih klubova, a sredstva koja su prikupljena na Rotary balu klub će namijeniti za kupnju klavira kojeg će koristiti učenici Glazbene škole Bjelovar.

Posebno valja istaknuti izvrstan rad s mladima u RC Bjelovar te sada već višegodišnje aktivnosti ovog kluba u Rotary razmjenama mladih. Bjelovarski klub redovno sudjeluje u jednogodišnjoj razmjeni mladih, a ove školske godine u Long term razmjeni uputili su Bjelovarčanku Mirtu Čorić, koja se školuje u Sjedinjenim Američkim Državama. Kao INBOND učenica na razmjeni ove godine u Bjelovaru boravi Katarina Sucic iz Sjedinjenih Američkih Država, porijeklom Hrvatica, koja je smještena kod obitelji Čorić. Katarina polazi 3. razred bjelovarske Gimnazije i

kaže kako joj je u Bjelovaru neobično lijepo. Svoja iskustva INBOND učenice Katarina će predstaviti čitateljima u sljedećem broju Rotary magazina.

Iz Rotary Cluba Bjelovar pozivaju prijatelje da im se pridruže i na njihovom događanju koje je najavljeno za 23. veljače 2007. godine. Tada će, u prigodi 102. godišnjice osnivanja Rotary pokreta, bjelo-

varski rotarijanci organizirati dobrotvorni koncert na kojem će nastupiti afirmirani glazbenici koji su nekada bili polaznici tamošnje glazbene škole. Oni su se rado odazvali pozivu članova kluba kako bi zajedničkim nastojanjem prikupili ostatak potrebnih sredstava za kupnju klavira bjelovarskoj glazbenoj školi.

Informatička oprema za IV. osnovnu školu

Bjelovarski rotarijanci na prvom sastanku u ovoj rotarijanskoj godini

CT uređaj hvarskom domu zdravlja

Hvarski rotarijanci svoj su bal ove godine organizirali 28. listopada, u zagrebačkom hotelu Westin, kako bi prikupili sredstva za Dom zdravlja Hvar, a tajnik ovog kluba Visko Haladić, inače, gradonačelnik Hvara, ističe kako su se pri tom vodili željom da u skladu s rotarijanskom idejom služenja zajednici pridonese poboljšanju zdravstvene skrbi na otoku Hvaru, ali i na drugim srednjodalmatinskim otocima – Korčuli i Visu.

Među uzvanicima na Rotary balu RC Hvar u zagrebačkom Westinu bio je i najpopularniji TV voditelj Goran Milić

Zabilježeno

Paul Harris fellow Gordani Nardini

● Na šestu godišnjicu osnivanja RC Zagreb Centar, 20. studenog, prijateljici Gordani Nardini uručeno je priznanje – Paul Harris fellow.

Paul Harris fellow priznanje utemeljeno je u spomen na osnivača Rotaryja Paula Harrisa, kako bi se na taj način ljudima koji su donirali sredstva za Rotary fondacije priznao njihov doprinos fondacijama, ali i edukacijskim programima Rotaryja.

Ovo priznanje Rotaryja dodjeljuje se osobama koje su donirale 1.000 dolara za fondacije RI-a i zapravo je najviše priznanje koje Rotary International dodjeljuje za ovakvu vrst dobročinstva.

Značku, medalju i certifikat Paul Harris fellow Gordani Nardini uručili su asistent guvernera Marijan Bulat, kum ovog kluba, prijatelj Ratko Žurić i predsjednik RC Zagreb Centar Mitko Naumovski.

Gordana Nardini s certifikatom Paul Harris fellow

Vesela martinjska svečanost

Ivica Žišković

● **Već pet godina međimurski rotarijanci organizirano obilježavaju Martinje. Stoljetni je to narodni običaj krštenja mošta, koji je nastao upravo u vinorodnim područjima sjeverne, kontinentalne Hrvatske. Blagdan Svetoga Martina, koji se slavi 11. studenoga, pada nekako u vrijeme kad se u podrumima mošt prirodno bistri i pretvara u mlado vino.**

Martinje je danas u tim krajevima mahom poprimilo obilježje građanskog rituala, podređenog zabavi i turizmu, ali je zadržan starinski ceremonijal. Spoznali su to u Rotary Clubu Čakovec, pa ovu svoju manifestaciju unatrag nekoliko godina promoviraju kao jednu od svojih aktivnosti, koja bi u to doba godine trebala prerasti u središnje slavlje krštenja mošta za sve hrvatske rotarijanske klubove, uz očekivanje da se u nju uključe i klubovi iz susjednih zemalja.

Zasad se u tom nije uspjelo, jer su i neki drugi klubovi posljednjih godina također počeli slaviti Martinje u svojim sredinama. No, međimurski rotarijanci vjeruju da njima u goste za Martinje iz svakog kluba, ili barem većine njih, može doći pokoj prijatelj, kako to u pravilu čine susjedni varaždinski rotarijanci, koji dolaze svake godine, pa su bili i ove.

Pored ugodnog druženja, ova manifestacija značajna je za RC Čakovec, jer se svaki put sakupi ponešto novca za humanitarne akcije međimurskih rotarijanaca. Ovaj put bilo je to za nagrađivanje najboljih maturanata svih međimurskih srednjih škola. Njima će nagrade biti uručene na posebnoj svečanosti na završetku školske godine, i bit će im poticaj za nastavak školovanja na fakultetima. Rotarijanci na taj način daju svoj prilog poboljšanju obrazovne strukture u Međimurskoj županiji, koja je zasad još vrlo nepovoljna.

Ovogodišnje rotarijansko Martinje održano je u atraktivnom zdanju dvorac-kurije Terbotz u Železnoj Gori, koji je u vlasništvu poznate međimurske vinarske obitelji Jakopić. Najviše posla u organizaciji imali su predsjednik kluba Mladen Lebar i tajnik Goran Nedeljko. Da su ga uspješno obavili, potvrdilo je zadovoljstvo više od stotinjak rotarijanaca i njihovih gostiju.

*"Doš'el je, doš'el sveti Martin,
vino bo krstil, ja bom ga pil.
Kumek moj dragi, dej se napi,
dolge nas nabo, dej se ga vži."*

Tradicionalna je to vinska pjesma, uz koju su, uz zvonjavu zvonca, u veliku dvoranu Terbotza ušli kostimirani biskup s ministrantom, kako bi započeli s ceremoni-

jalom suđenja moštetu za sva zala, te na kraju njegovom krštenju i pretvaranju u vino. U ovim vinorodnim krajevima taj je ceremonijal vrlo popularan, tako da ga se drži pravim narodnim običajem. U samom činu krštenja mošta aktivno sudjeluju svi nazočni.

Martinje se obilježava i obilnijim jelom, a na starinskom jelovniku je neizostavna pečena guska, koju su međimurski rotarijanci nadomjestili domaćom patkom s mlincima. Inače, bilo je i drugih, mahom autohtonih međimurskih delicija, od pretepe juhe s rezancima, preko crnih i sivih krvavica s dinstanim zeljem, do štrukli s jabukama za desert.

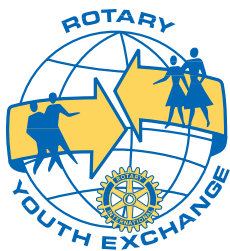
Naravno, za Martinje se kušaju proba vina iz međimurskog vinogorja. Pored onog, koje su pili uz jelo za stolovima, u podrumskoj kušaonici gosti su imali na izbor vina brojnih međimurskih vinara, koja su, po želji, mogli kupiti i ponijeti sa sobom za sjećanje na ovaj rotarijanski susret na krajnjem sjeverozapadu Hrvatske. Ponijeli su sa sobom i ponešto od međimurskog glazbenog blaga, jer osim svirke za zabavu i ples grupe Globus, narodne pjesme toga podneblja, za srce i dušu, izvodila je tamburaška družina Međimurski svirci s vokalistom Ivačom.

Već sada, dragi prijatelji, iz Rotary kluba Čakovec upućen vam je poziv za rotarijansko Martinje 2007. u Međimurju.

Martinjska svečanost RC Čakovec u Železnoj Gori

Dvoje Youth exchange studenata - Inga Mihoci i Igor Lukić lani su zahvaljujući Rotaryju doživjeli najljepše životno iskustvo

● Među učenicima iz Hrvatske koji su prošle školske godine sudjelovali u Rotary razmjeni bili su i Zagrepčanka Inga Mihoci te Varaždinač Igor Lukić. Zahvaljujući Rotaryju ovo je dvoje mladih ljudi proživjelo izuzetnih deset mjeseci – Inga u dalekom i čudesnom Brazilu, a Igor u Njemačkoj.

« Jednom davno na televiziji sam vidjela reportažu o Rio de Janeiru koji je postao moja prva ljubav i veliki san. Bio je tako dalek i tako nestvaran. Nisam zapravo ni bila sigurna u njegovo postojanje, a sada, zahvaljujući Rotaryju, Rio je nadohvat ruke. I ne samo Rio već i cijeli Brazil, svi njegovi ljudi, divlje rijeke i prašume, njegov portugalski, njegovi neboderi,

gostoljubivog naroda, postale su dio mog duha, kao što je i djelić mene ostavljen da živi životom Brazila» - napisala je Inga Mihoci, kojoj je iskustvo Rotary razmjene vjerojatno promijenilo život. Nakon mature ova djevojka naime, planira svoje školovanje nastaviti upravo u – Brazilu.

Izvršno iskustvo s Rotary razmjene nosi i Igor Lukić, član varaždinskog Rotaract kluba koji je za svoje odredište odabrao Njemačku. Njegov novi dom lani je bio Kamen, gradić od svega 50 tisuća stanovnika u Sjevernoj Rajni – Westfaliji, gdje ga je prvo ugostila obitelj Scheitza.

«Ova mi je obitelj bila i najdraža, jer sam kod njih imao priliku iskusiti seoski život. Kuća u kojoj smo stanovali bila je usred polja, a nedaleko nas i staja s kon-

družili s nama, pozivali su nas na večere ili izlete i radovali su se svakom susretu. Od velike pomoći bio nam je i klupski Rotex, koji okuplja bivše studente s iskustvom Rotary razmjene. Kao rotaraktovac zalagat ću se da takvu praksu uvedemo i u našim klubovima, jer upravo učenici koji imaju iskustvo Long Term-a najbolje mogu pomoći učenicima na razmjeni» - kaže Igor i ističe kako će mu u posebnom sjećanju ostati i izleti po Njemačkoj i Europi.

« Za tih deset mjeseci imao sam priliku upoznati nove ljude i prijatelje s kojima sam dijelio iskustvo Rotary razmjene, imao sam priliku upoznati i druge kulture o kojima sam do tada imao samo maglovitu predodžbu. Upoznao sam mlade Meksikance, Amerikance, Tajvandane, Tajlandane, Fince, Ekvadorčane, Čileance. Naučio sam kako se slavi u Brazilu, kako se jede u Čileu, kakve fraze koriste u Finskoj i kako su Amerikanci zapravo upravo onakvi kakvi su i na filmovima, a Nijemci nisu nimalo ukočeni kao što to mnogi misle» - s radošću se prisjeća svojih njemačkih dana Igor Lukić i dodaje kako je obveznu praksu u 11. razredu obavio kod rotarijanca koji je zanimljivo – bio vlasnik tvornice zupčanika. Svoju njemačku epizodu Lukić je okončao na najbolji mogući način – bio je treći najbolji učenik u cijeloj generaciji gimnazije u Kamenu.

Nezaboravna godina

prometnice i hoteli, njegovo siromaštvo favela i raskoš jednog od najluksuznijih svjetskih odredišta» - zapisala je Inga Mihoci, prisjećajući se svog odlaska na jednogodišnju Rotary razmjenu.

Kaže kako je tek na aerodromu u Riju postala svjesna da se njezin san ostvario, a zauvijek će pamtit i nad Brazilom, «koje je bilo toliko drugačije od našeg, «hrvatskog» i ljude koji su je dočekali sa širokim osmijehom na licu. Ingi je iskrena gostoljubivost Brazilaca ubrzo prestala biti neobična i brzo se privikla na novo okruženje u kojem se ljudi smiješe, smiju i zabavljaju, istaknuvši kako je to « ponekad jedino što mogu pružiti u svom siromaštvu».

« Oni znaju živjeti i disati punim plućima, znaju ljubiti i biti sretni, a to znaju prenijeti i na svoje goste» - kaže Inga i dodaje kako svojih brazilskih deset mjeseci čuva kao veliku i trajnu uspomenu.

« Sve brazilске avanture, koje se nude iza svakog ugla, sve neopisive čarolije neodoljive prirode i posebni šarm

jima. Odmah su me dobro prihvatili, kao što su me dobro prihvatili i u školi koju sam polazio. Tamošnju gimnaziju čini ogromni kompleks učionica i kabineta, a škola ima i vlastitu koncertnu dvoranu te dvije sportske dvorane» - prisjeća se Igor i dodaje kako je već u drugom tjednu nastave odgovarao i dobio dvije jedinice, što je u Njemačkoj najveća ocjena. Pun je pohvala za školski sustav u Njemačkoj, a posebno ističe organiziranost tamošnjeg Rotary kluba na čije je sastanke dolazio jedanput na mjesec. Ovdje je upoznao i druge učenike na Rotary razmjeni – Elsu iz Švicarske, Alejandra iz Meksika i Alexa iz Sjedinjenih Američkih Država, s kojima je vikendom obilazio znamenitosti u okolici Kamena.

«Rotary Club Kamen iznenadio me je svojom organiziranošću u radu s mladima. Tamošnji rotarijanci često su se

Hrvatski rotarijanci na drugom ITFR (International Tennis Fellowship of Rotarians) svjetskom prvenstvu u Sri Lanki

Novi prijatelji s obala Indijskog oceana

Zdravko Cesar

● **Zaljubljenici u teniski sport, članovi ITFR-a iz Hrvatske (iz RC Zagreb Centar, RC Požega i RC Rijeka Sv. Vid), boravili su krajem studenog i početkom prosinca na dalekoj Sri Lanci, gdje se održavalo drugo ITFR Svjetsko prvenstvo.**

Otok cvijeća, dragulj Indijskog oceana, mjesto u kojem se sukobljava siromaštvo i blistavi ostaci kolonijalnih svijetova, naše rotarijance nije privukao tek zbog svojih ljepota i teniskog prvenstva, već zbog one dragocjene odanosti Rotarijanaca pomaganju, pružanju pomoći onima koji je trebaju. Ovoga puta to su bila djeca iz sirotišta u Batticaloa i vrtića u Galle, kojima su RC Zagreb Centar, RC Zagreb, RC Hvar i

ITFR prije dvije godine poslali donaciju od **15.000 dolara**. Pomoć je upućena u zemlju koja je ušla u svjetsku antologiju nesreća kada je nemilosrdni tsunami udario po obali Sri Lanke ne pitajući tko je gdje u tom trenutku. I ovoga puta nisu bili važni novci, presudna je kao i uvijek bila želja da se pomogne onima kojima je najteže, a posebice ako su to djeca.

Okupljanje u zagrebačkoj zračnoj luci bio je prvi korak prema svijetu kojeg je trebalo upoznati. Jer, bez obzira što su poruke rotarijanaca iz Sri Lanke govorile da je sve spremno za upoznavanje tog otoka - zemlje, put je ipak dalek. Jedno i pol sati let do Frankfurta značio je prije svega pripremu za jedanaest sati leta Boingom Sri Lanke Air-a koji nas je sigurno trebao

prevesti do Colomba.

U glavni grad Sri Lanke slijećemo u rano jutro, oko pet sati. Prvi dodir s vlagom i siromaštvom, s posebnim mirisima koji su obilježje ovog podneblja. Nakon skoro sat vremena vožnje, s prvim zrakama sunca, stižemo do našeg hotela - Galle Facea koji se, smješten na obali mora i okružen palmama, sa svojim starim kolonijalnim oblicima potpuno uklapa u okoliš. Oaza mira i spokoja na rubu samog središta Colomba. Hotel ima svoju povijest koja počinje još davne 1864. godine...

Hotelsko se osoblje ne prestaje smiješkati. Za naše, europske pojmove brzine, ipak su svi nekako spori, ali ipak - dođu.

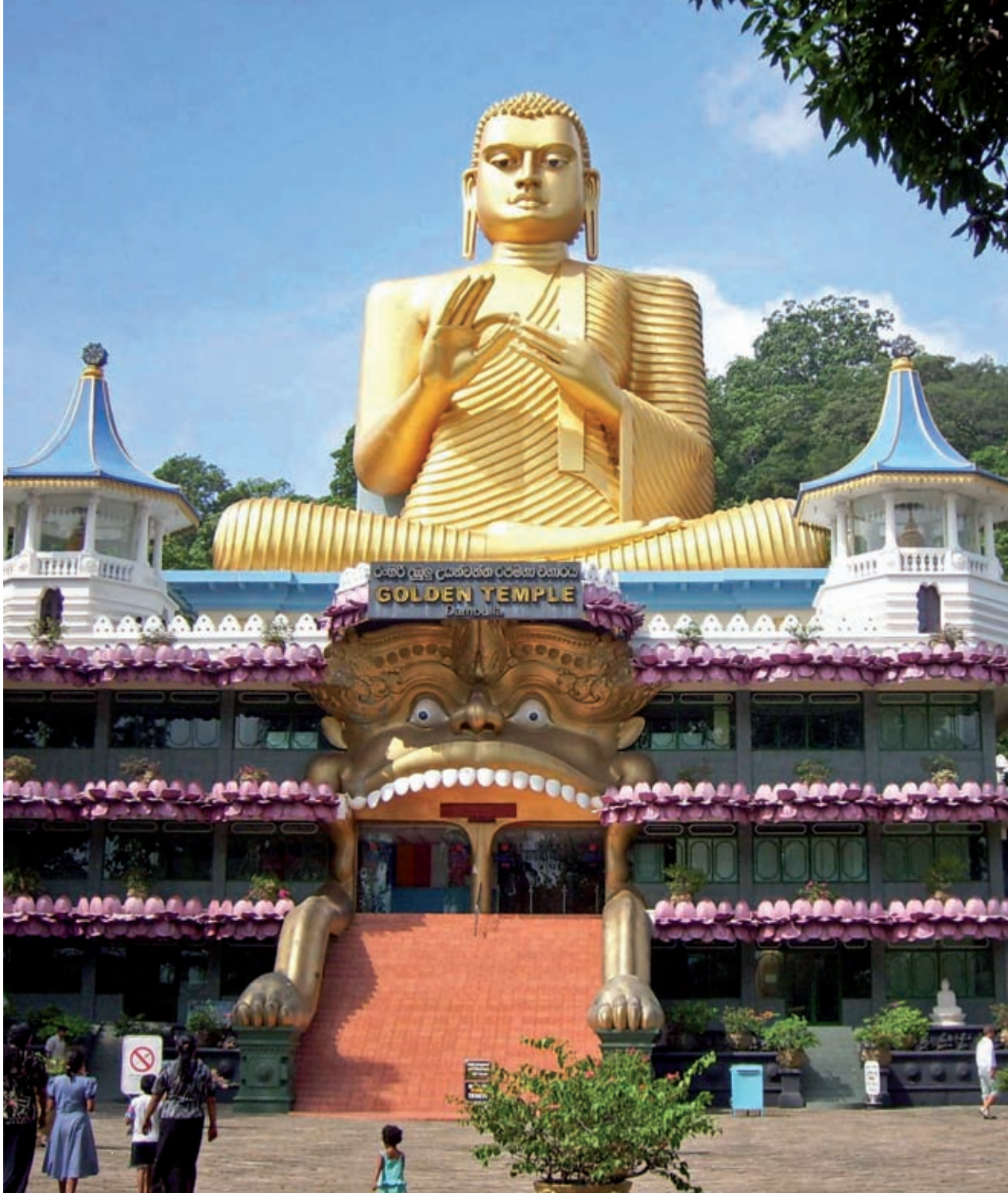
Ostatak subote i nedjelja protekli su u razgovorima i razmjeni dojmova koje ova zemlja ostavlja na nas. Pridružili su nam se i rotarijanci iz Colomba i sve je izgledalo kao da smo negdje u Hrvatskoj. Krenuli su i planovi o "osvajanju" unutrašnjosti ove bogate i lijepe zemlje koja krije dragulje, stare kolonijalne rezidencije britanske više klase u koje ženska noga nije imala pristupa, hramove prepune zlata, plantaže najpoznatijeg čaja na svijetu koji se još uvijek prepoznaje, kako bi moderni stručnjaci za marketing rekli, po starom "brandu" zvanom Ceylon Tea. Čaj je toliko nevjerovatno specifičan, bogat aromom i bojom da se jednostavno nitko nije usudio promijeniti staro ime u recimo "Sri Lanka Tea"!

U pokrajini čuvenog čaja

U međuvremenu kupujemo knjige iz kojih nastojimo naučiti barem osnove o zemlji u koju smo došli. Puno ime joj je Demokratska Socijalistička Republika Sri Lanka, a svoju je neovisnost stekla 1948. godine. I dok je Colombo još uvijek najveći grad i najveće komercijalno središte zemlje, administrativni je glavni grad preseljen na njegove rubne dijelove, gotovo u idući grad koji se zove Sri Jayawardhanapura, Kote. Teško za izgovoriti, a kamoli zapamtiti! Cijela površina Sri Lanke iznosi 65,610 četvornih kilometara. Od 18 milijuna

Hram u Kandyju u kojem se čuva Budin zub

Bogati hramovi s velikim kipovima Bude

stanovnika tog dragulja Indijskog oceana čak 1,8 milijuna živi u Colombu, gdje se trguje, živi i radi na gotovo europski način, arhitektura je sličnija zapadu nego istoku, a o tome najbolje svjedoči WTC, zgrada koja nevjerovatno podsjeća na srušeni World Trade Center u New Yorku. Sličnost pojačavaju i mjere sigurnosti, jer mnogi smatraju da bi upravo to zdanje moglo postati jednim od idućih ciljeva napada tamilskih tigrova, koji svako malo podsjetu stanovnike Colomba na svoju prisutnost nekim manjim bombaškim napadom.

U zemlji koja već dugo ima dosta problema sa Tamilima, tako da joj je drastično smanjen i broj turističkih posjeta, živi oko

74 posto Sinhala, Tamila iz Sri Lanke je oko 12 posto, Tamila iz Indije oko pet posto, Moora oko sedam posto, dok ostale etničke skupine ne prelaze jedan posto. Službeni jezik u Sri Lanki je sinhala i to je ujedno i jezik Indo Aryana kojim se služi najveći dio stanovnika. Pored njih Tamili i muslimani govore tamilski jezik, a naravno da se veliki broj ljudi služi i engleskim, no, sa svojim specifičnim naglaskom.

Koliko koliko oboružani znanjem krećemo prema unutrašnjosti, lomeći jezik pokušavajući pravilno izgovoriti natpise na cestama ili zgradama. Kreće se prema Nuwari Eliyi, mjestu u kojem su zbog sjajne klime, koja nije toliko vlažna, i

drugačije vegetacije, posebno uživali Englezi za vrijeme svoje vladavine Sri Lankom. Kako kilometri odmiču sve se više penjemo, mijenja se vrijeme i vegetacija - ulazimo u pokrajinu koja je središte svjetske proizvodnje čuvenog Ceylonskog čaja. Sve je više polja čaja na kojima rade uglavnom žene čije se glave jedva vide iza nepreglednih polja s kojih se ogromne količine odvoze u male tvornice rasute po brežuljcima. Prave male manufakture u koje se može doći, sjesti i kušati čaj, upoznati se s proizvodnjom i odmoriti na trenutak. Dolazak u Nuwara Eliyu nalikuje starim filmovima o tradicionalnom životu nekadašnje Velike Britanije. Zgrade viktor-

Praktična i jeftina prikolica tuk-tuk je najpoznatije vozilo na Sri Lanci

ijanskog stila, svugdje uzorna trava i golf igralište s osamnaest rupa koje je jedno od najpoznatijih u južnoj Aziji. Nije čudno da ovaj kraj nazivaju "Little England". Svojim stilovima, tradicijom i mirisom prošlosti prohujalih aristokratskih vremena u kojima je trošenje vremena bilo razrađeno na najrafiniraniji način, ovaj kraj doista podsjeća na «malu Englesku».

U srebrnoj posudi - Budin zub

Nakon ceylonskog čaja i hladnoće "male Engleske" odlazimo u potpunu suptnost. Naš je cilj Kandy, grad koji je bio posljednji glavni grad Sri Lanke, u kojem su stolovali kraljevi i mjesto pod zaštitom UNESCO-a. I doista je veličanstven. U središtu grada je jezero izgrađeno za vrijeme posljednjeg kralja Sinhale Sri Wickrama Rajasinghe 1798. godine, na obroncima ogroman kip Bude i naravno svjetska atrakcija na obali jezera. Hram u kojem se čuva Budin zub, jedino mjesto na svijetu takve vrste. Grad je to u kojem još žive legende, povijest, mitovi i stari običaji. Upoznajemo dio folklor stanovnika Kandyja na prigodnoj svečanosti i pred večer odlazimo do veličanstvenog hrama kojeg ovdje zovu Dalada Maligawa. U hramu nas dočekuje buka i jednolični ritam bubnjeva, nepregledne količine "temple flow-

ersa" - bijelih ljiljana preko kojih se prenosi sreća, oživljavaju nadanja i zahvaljuje Budi. Zahvaljujući našem vodiču imamo posebnu čast da se pred nama otvaraju vrata prostora u kojem se u ogromnoj srebrnoj posudi čuva - Budin zub. Doista - atrakcija za cijeli život.

Iako nam je svima bilo na neki način teško što napuštamo predivni Kandy krenuli smo dalje prema idućem cilju - Dambulli i obližnjem hramu, ili bolje rečeno budističkom samostanu koji je doslovno uklesan u ogromnu pećinu u kojoj se čuva neprocjenjivo blago prošlosti. I to je mjesto na listi umjetničke svjetske baštine i sasvim je sigurno najljepše i najbogatije mjesto takve vrste u Sri Lanki, s više od 150 kipova Bude, od kojih je najveći čak 14 metara. Hram je darovao kralj Walagambahu u prvom stoljeću prije Krista budističkim svećenicima koji su i danas tamo.

Utvrde nevjerovatne ljepote

Sutradan nas očekuje gotovo alipinistički pothvat, odlazak u Sigiriyu i uspon na Lion Rock (Lavlju stijenu), s utvrdom nevjerovatne ljepote u čijoj se blizini nalazi bazen s vodom za kojeg nitko sa sigurnošću ne može reći kako je nastao i kako je uopće voda dovedena na takvu

visinu. Na vrhu se mogu razgledati freske nebeskih djevoja naslikane u stijenama tog nevjerovatnog brda. Odlazimo posjetiti i najstarije ali i najveće povijesno nalazište u Polonnaruwi. To je mjesto bilo drugi glavni grad i sjedište parlamenta od sredine 11. pa sve do 13. stoljeća. Kraljevi koji su ovdje stolovali ostavili su duboki trag no, nažalost, danas se tek prema ostacima može naslutiti sva nekadašnja veličina ovog mjesta.

I nakon svih ljepota u unutrašnjosti ove prelijepe i bogate zemlje odlazimo na obalu Indijskog oceana, u Galle, mjesto odmora i turizma. Cijelo je mjesto arhitekturom i atmosferom odraz Nizozemaca koji su ovdje ostavili najviše tragova. Stara kolonijalna utvrda, prekrasne crkve i spomenici ovdje stvaraju jedinstveno okruženje za odmor i uživanje u sasvim drugačijem krajoliku nego što je to unutrašnjost Sri Lanke.

Galle je bio naše posljednje odredište u Sri Lanki - ostavljamo nove prijatelje, rotarijance iz Sri Lanke, gradove iz kolonijalnih priča, užurbanost središta Colomba, neizbježni tuk-tuk, vozilo na tri kotača proizvedeno u Indiji koje je glavno prijevozno sredstvo ne samo u Sri Lanki već i u Tajlandu i bogatiji za nevjerovatno iskustvo naš put završavamo u zagrebačkoj zračnoj luci.

2. ITFR Svjetsko prvenstvo

ITFR – International Tennis Fellowship of Rotarians je jedini Rotary Fellowship osnovan u našem Distriktu. Službeno je priznat od Rotary International Board of Directors u ožujku 2005 i trenutno ima 192 člana iz 24 zemlje (više na www.itfr.org).

ITFR su osnovali "teniski fanatici" iz RC Zagreb Centar, pa je trenutni ITFR Chairman Tomislav Maravić, a World Tour Director Mladen Novaković.

U Colombu je odigran teniski turnir koji je ujedno bio i 2. ITFR Svjetsko prvenstvo, nakon prvog, koje je održano u

Rovinju prošle godine. Mečevi su se igrali u subotu u najgore vrijeme, baš oko podneva, kada je temperatura debelo prelazila tridesetak stupnjeva Celzijusa, a za neke od igrača još je teži zadatak bio prilagoditi se raznim stilovima igre i terenu koji je bio negdje između klasične zemlje i betona.

U takvim uvjetima i s konkurencijom, posebice indijskih i američkih igrača, najviše je pokazao Antun Petrić, član Rotary kluba iz Požege koji je inače, zabilježio i sjajne rezultate u teniskim mečevima u Hrvatskoj. Svoju je spremnost pokazao i ovdje te je zaslužen osvojio prvo mjesto,

i to u najtežoj borbi turnira kada je za protivnika imao potpuno spremnog Stjepana Đurineka, člana RC Zagreb Centar.

U konkurenciji parova prvo je mjesto osvojila hrvatsko - američka kombinacija Chris Vandenberg iz RC Grand Rapids i Tomislav Maravić iz RC Zagreb Centar.

Hrvatske sudionike turnira (Stjepan Đurinek, Tomislav Maravić, Mladen Novaković i Antun Petrić) na svjetskom prvenstvu zdušno su bodrili Zdenko Tomljanović, predsjednik RC Sveti Vid iz Rijeke i Gordana Nardini iz RC Zagreb Centar.

Vizure Colomba

Rotaract je aktivan, ali je premalo klubova

● Na karlovačkom sastanku zaduženika za mlade podnijeto je i izvješće o radu hrvatskih Rotaract klubova, o čemu je izvijestio Goran Žurić iz RC Zagreb – Centar.

U Republici Hrvatskoj registrirano je sedam Rotaract klubova – Zagreb, Varaždin, Osijek, Rijeka, Karlovac, Split i Zadar, no, dva su kluba, onaj u Karlovcu i Zadru, u posljednje vrijeme neaktivna.

Iako ostali klubovi dobro rade i aktivni su ne samo u svojoj zajednici, već i na međunarodnoj razini, u Karlovcu je istaknuto kako je u Hrvatskoj još uvijek premali broj Rotaract klubova. Stoga je preporučeno klubovima koji još nisu osnovali Rotaract da započnu aktivnosti na okupljanju mladih ljudi koji bi se pridružili Rotaractu – najvećem i najstarijem service klubu koji okuplja mlade u dobi od 18 do 30 godina.

U Rotaract klubovima, a njih je širom svijeta danas 7.500 u 155 država svijeta, aktivno je stotinjak hrvatskih rotaraktovaca koji dobro i marljivo rade nastojeći biti od pomoći lokalnoj zajednici. U svojem nastojanju da odgovore na socijalne potrebe zajednice u kojoj djeluju rotaraktovci razvijaju nove vještine i stječu nova znanja, potiču toleranciju i promiču odgovornost i sustavnost

kulture i obrazovanja te sporta ali i zdravstva te drugih područja djelovanja.

Rotaraktovci pri tom nisu zanemarili ni svoje međunarodne veze, pa su Rotaract klubovi u pravilu aktivniji u međunarodnom djelovanju od većine naših Rotary klubova, jer se rotaraktovci u pravilu rado odazivaju na međunarodne susrete a u obvezi su organizirati i slične skupove u našoj zemlji. Valja pri tom podsjetiti i na veliku podršku zagrebačkih rotaraktovaca pri organizaciji ljetnog jedriličarskog kampa za mlade, ali i na niz drugih projekata naših Rotary klubova koje su podržali i aktivno pomogli članovi Rotaracta.

Rotaract Club Zagreb sudjelovao je primjerice, u prikupljanju igračaka, pošumljavanju na dubrovačkom području, opremanju knjižnice u osnovnoj školi u Njemcima, u projektima razminiranja u okolici Karlovca, organizaciji prvenstva u brdskom biciklizmu, sadnji voćaka u SOS selu Lenjenik te u nizu vrijednih donacija, kakva je primjerice, bila donacija zmajeva za SOS selo koja je realizirana u suradnji s Rotaract Clubom Karlovac. Zagrebački rotaraktovci organizirali su i niz predavanja, primjerice, o AIDS-u, te niz zabava i druženja koja su imala dobrotvorni karakter. Novcem kojeg bi prikupili kupljeni su televizori za bolnice,

čijem klubu danas djeluje već treća generacija članova. Oni su uz financijsku podršku matičnog, RC Varaždin ove godine izdali i brošuru u kojoj su mladima predstavili Rotaract i popularizirali svoje projekte, a posebno valja spomenuti njihov projekt – Planetarij grada Nantesa, kojeg su organizirali u sportskoj dvorani Druge osnovne škole. Tamo su članovi Rotaract Cluba Varaždin postavili veliki planetarij iz francuskog Nantesa te prateću astronomsku izložbu koju je vidjelo čak 2.500 mladih iz varaždinskih osnovnih i srednjih škola. Varaždinski rotaraktovci izvrsno surađuju s oba varaždinska Rotary kluba, pa su tako primjerice, upravo rotaraktovci zaslužni za redizajn web stranice RC Varaždin 1181., a već niz godina članovi ovog kluba pomažu RC Varaždin pri organizaciji njihovog Dobrotvornog Rotary bala za Valentinovo.

Vrlo je aktivan i osječki Rotaract klub, čiji članovi već šest godina organiziraju svoj projekt – Vinske ceste Slavonije i Baranje, a ove su godine rotaraktovci koji su se odazvali pozivu iz Osijeka posjetili Đakovo, tamošnju čuvenu ergelu te bogate vinograde i vinske podruke u okolici. Osječki rotaraktovci i u prosincu su bili vrlo aktivni, a od njihovih aktivnosti svakako valja spomenuti adventsku radionicu – Ususret Božiću.

Niz projekata s uspjehom su organizirali i članovi Rotaract Cluba Zadar te riječki rotaraktovci koji su primjerice, već tradicionalni domaćini rotaraktovcima iz cijele Europe u vrijeme Riječkog karnevala.

Već ovo šturo izvješće pokazuje kako je naš Rotaract vrlo aktivan, no, u Karlovcu je upozoreno kako je u zemlji još uvijek premalo Rotaract klubova, posebno u sredinama u kojima su nedavno osnovani Rotary klubovi. Postojeći pak klubovi, koji već godinama dobro rade susreću se s problemom odlaska svojih članova na studij u druge gradove, pa ovakva fluktuacija može za posljedicu imati i stagnaciju u klupskim aktivnostima.

Stoga su klubovi na karlovačkom sastanku pozvani da intenziviraju svoje aktivnosti u radu s mladima te da započnu barem razmišljati o širenju rotarijanske obitelji na svom području upravo osnivanjem novih Rotaract klubova.

timskog rada, što je od izuzetnog značaja za razvoj ovih mladih ljudi koji su odabrali služiti u Rotaractu.

Otkako je 1994. godine, uz pomoć mladih prijatelja iz Austrije osnovan Rotaract Club Zagreb, hrvatski su rotaraktovci s uspjehom realizirali na stotine akcija i događanja usmjerenih na život svoje zajednice – od humanitarnih akcija do aktivnosti na području

računala i drugi vrijedni uređaji, a svake godine u vrijeme Došašća organiziraju i akciju prikupljanja hrane za siromašne u trgovinama Konzuma. Organiziravši koncert kvarteta Rucner prikupili su novac za kupnju inzulinske pumpe za djecu. Valja istaknuti kako zagrebački rotaraktovci planiraju u svom gradu urediti Rotary park.

Aktivni su i varaždinski rotaraktovci, u

Nezaboravni tjedni u Britaniji

● **Zahvaljujući odličnoj suradnji Rotary Cluba Zagreb Centar i Rotary Cluba Oxford ovog je ljeta, na incijativu prijateljice Gordane Nardini, četvero zagrebačkih učenika dva tjedna boravilo u Velikoj Britaniji.**

Iskra Šubarić, Jelena Kos, Vlado Škorić i Hrvoje Novak, učenici IV. zagrebačke gimnazije, bili su gosti prijatelja iz Oxforda od 2. do 17. srpnja ove godine, a vrijeme provedeno na Otoku u svom je izvještaju Iskra Šubarić opisala kao - «Time of my life».

Ovi zagrebački učenici ljetos su prvo posjetili London, gdje ih je srdačno dočekala Mira Malović Yeeles, tajnica tamošnjeg Britansko – hrvatskog društva, nakon čega su započela i njihova pu-

tovanja londonskom okolicom u društvu prijatelja iz RC Oxford. Tijekom dvotjednog boravka u Britaniji Iskra, Jelena, Vlado i Hrvoje bili su u prigodi razgledati Oxford, London, Greenwich, Stonehange, Stratford te druge svjetski poznate lokalitete u okolini, a u živom će im sjećanju ostati punting s oksfordskim rotarijancima, razgled učilišta Christ Church Catedral s blagovaonicom u kojoj je sniman Harry Potter te još stotine drugih mjesta i detalja.

«Očarana sam Oxfordom, engleskom kulturom i njihovim načinom života i još jedan put zahvaljujem organizatorima, profesorici Nardini i gospođi Malović Yeeles te Rotary klubovima Zagreb Centar i Oxford» - rekla je Jelena Kos prisjećajući se putovanja u Veliku Britaniju, dok je Vlado Škorić zapisao: «Bilo mi je posebno drago

kada sam shvatio da su svi ljudi koje sam upoznao izrazito otvoreni i pristupačni, suprotno predrasudama koje ostatak svijeta ima prema Englezima».

No, da su simpatije i oduševljenje bili obostrani, pokazuje i pismo koje je prijatelj Jon Blok iz RC Oxford uputio prijateljima u Zagrebu u kojem kaže kako je fasciniran đacima iz Hrvatske. On i prijatelji u njegovom klubu puno su naučili o Hrvatskoj, a «nada se kako su i oni u ta dva tjedna mnogo naučili o Londonu i Britaniji». Prijatelj Blok ostao je kaže, zadivljen znanjem učenika iz Hrvatske, posebno njihovim izvrsnim vladanjem engleskim jezikom te njihovom komunikativnošću.

Stoga je ovo još jedan hvalevrijedan primjer suradnje dvaju klubova u projektima razmjene mladih.

Naš Inner Wheel distrikt prikuplja sredstva za uređenje ljetovališta u Supetru na Braču

Pokaži da ti je stalo

● **Hrvatski Inner Wheel distrikt obilježio je dvije vrijedne obljetnice - desetu godišnjicu uspješnog rada Inner Wheel Kluba Osijek, 28. listopada, a ubrzo potom, 4. studenog, inervilke su obilježile i deset godišnjicu rada Inner Wheel Kluba Rijeka.**

Riječki susret bio je prigoda i za održavanje prvog distriktnog sastanka na kojem su bile predstavnice svih dvanaest klubova iz Hrvatske. Na sastanku u Rijeci za distriktnu akciju ove kalendarske godine prihvaćen je prijedlog Inner Wheel Kluba Split, koji je obrazložila njegova predsjednica, prijateljica Olja Martinić. Pod ovogodišnjim motom „Pokaži da ti je stalo“ članice Inner Wheela prikupit će novčana sredstva za uređenje ljetovališta u Supetru na otoku Braču.

Zgrada je dodijeljena na korištenje Dječjem domu Sv. Ana Vinkovci, a riječ je o socijalnoj ustanovi namijenjenoj djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi u dobi od tri do dvadeset i jedne godine starosti.

«Ambicije su nam velike, jer smo si zadale sakupiti od 130 do 150 tisuća kuna. Veći dio sredstava će ići iz naše zajedničke blagajne, a dio će dati IW klubovi prema svojim mogućnostima, ovisno o akcijama koje će raditi za tu svrhu. Tome će se pridodati i novčana sredstva udruge „Hrvatske žene“ iz SAD-a koje su u vrlo dobrim odnosima

s IW klubom iz Splita. U svrhu prikupljanja potrebnih sredstava, a na prijedlog prijateljica Marijana Bulata, asistenta guvernera, poslane smo zamolbe svim Rotary klubovima u Hrvatskoj u kojima ih molimo za malu pomoć» - ističe predsjednica Inner Wheel Districta 191 Mirna Miculinić.

Inače, prvi Inner Wheel klub u Hrvatskoj osnovan je 1992. godine u gradu Zagrebu, a potom u Splitu, Karlovcu, Rijeci, Dubrovniku, Varaždinu, Čakovcu, Osijeku, Puli, Šibeniku i Zadru. U Zagrebu danas postoje dva kluba - Zagreb i Zagreb Gradec, pa stoga na području Hrvatske danas djeluje dvanaest klubova.

Naši Inner Wheel klubovi okupljeni su od jeseni 2000. godine u Inner Wheel Districtu 191, koji je registriran 13. prosinca te godine, a njegova prva predsjednica bila je prijateljica Biserka Preininger Fižulić iz Inner Wheel Kluba Zagreb.

Nakon Zagreba, sjedište Districta 191 seli se u Rijeku, gdje je predsjednica prijateljica Ivanka Avelini Holjevac, pa u klub Split, gdje prijateljica Nada Stipanić preuzima vodstvo. Od 2004. godine do 2006. godine predsjednica je prijateljica Nevenka Vuković Varga iz Čakovca, koja organizacijski i pravno uobličuje distrikt, što je bilo vrlo važno za njegovo daljnje djelovanje. Hrvatski klubovi unutar distrikta lakše djeluju i planiraju zajedničke distriktne akcije, a upravo distrikt i zastupa

klubove, kako na međunarodnim konvencijama, tako i u komunikaciji s centralnim uredom u Londonu.

Ove inervilske godine sjedište Inner Wheel Districta 191 je u Karlovcu, gdje dužnost predsjednice preuzima prijateljica Mirna Miculinić.

Ona ističe kako inervilke upravo rade i na proširenju njihovih web stranica (www.innerwheel.hr), kako bi njihovu ideju i rad što bolje prezentirale našoj javnosti.

Dužnosnice u Inner Wheel Districtu 191

Izvršni odbor Inner Wheel District 191 ove rotarijanske godine čine predsjednica distrikta Mirna Miculinić predsjednica iz IW kluba Karlovac, zatim tajnica distrikta Višnja Ivić, također iz karlovačkog Inner Wheel kluba, rizničarka Nedeljka Martišković (IW Karlovac), 1. dopredsjednica Blaženka Ber-tić (IW Osijek), 2. dopredsjednica Cvetana Divić iz pulskog kluba, Nevenka Vuković Varga, bivša predsjednica IW kluba Čakovec, Blaženka Laškarin iz karlovačkog kluba koja obnaša dužnost - Editor, Karlovčanka Dubravka Mlikan, zadužena je za organizaciju međunarodne službe, a Ljubica Penić (IW klub Karlovac) obnaša dužnost distriktne povjesničarke.

Innervilke na susretu u Rijeci

Varaždinske inervilke prodavale šibe

● **Varaždinski Inner Wheel Club organizirao je uz blagdan Svetog Nikole, u subotu, 2. prosinca, na glavnom varaždinskom trgu pred Gradskom vijećnicom, tradicionalnu dobrotvornu akciju kluba – prodaju zlatnih šiba.**

Predsjednica Inner Wheel Cluba Varaždin Božena Šulak ističe kako će 4 tisuće kuna, koliko je prikupljeno u ovoj akciji, namijeniti za pomoć kućama obiteljskog tipa u Varaždinu u kojima su smještena nezbrinuta djeca, a o kojima varaždinske inervilke skrbe već niz godina.

Snimio: K. Đurić

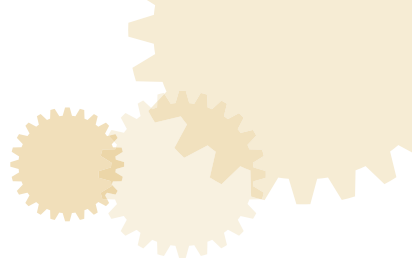
Rotary snjegović

Da se Rotary kotač nalazi na doista najrazličitijim mjestima pokazuje i ova fotografija skinuta s jedne od internet-skih stranica. Snijega još uvijek nema, no, zato nas na zimu podsjeća ovaj snjegović s – Rotary kotačem. Ovog je Rotary snjegovića, izrađenog od fiberglasa, rotarijanskim simbolom uresila američka umjetnica Kelly LaBrie, uz sponzorsku podršku prijatelja iz Rotary Cluba North Conway, za tamošnju snježnu paradu na kojoj je

pokazano još 16 drugih snjegovića koje su «uredili» tamošnji umjetnici na poticaj učiteljice Sandy Hall. Rotary se u zajednici doista može predstaviti i služiti na tisuće najrazličitijih načina.

Rotarijanski je kodač u stogodišnjoj povijesti doživio znatne izmjene, no, uvijek je bio simbol rotarijanskog stremljenja i želje za napretkom

Naš nas kodač i dalje pokreće

Igor Čolaković

● **Već su prvi rotarijanci za svoj znak odabrali kodač – simbol civilizacije i napretka, simbol kojem su još drevne civilizacije pripisivale posebno značenje koje se odnosilo na cjelovitost svijeta. U povijesti Rotary pokreta ostalo je zabilježeno kako je rotarijanski kodač vezan već uz same njegove početke, no, još uvijek nije do kraja utvrđeno kojoj dvojici rotarijanaca iz prvog čikaškog kluba valja pripisati njegovo autorstvo.**

Prema nekoliko izvora dvojica su članova Rotary Kluba Chicago zaslužna za dizajn prvog Rotary kodača. Tako Georg Cooper, urednik Rotary One- Chicago Club Bulletin-a, u svom istraživanju objavljenom 1970. godine, navodi kako su se prvi rotarijanci još 1905. godine, uz blagoslov Paula Harrisa, usaglasili kako će znak netom osnovanog kluba biti – kodač. Izvori kažu kako je prvi dizajn kodača predložio tiskar Harry Ruggles, član čikaškog kluba koji će u povijesti Rotary pokreta ostati zapamćen kao – peti rotarijanac. Upravo je on navodno za novi simbol odabrao Buggy Wheel – kodač s tada vrlo popularne lake kočije na dva kodača, dok mu je u njegovom dizajnu pomogao Montagne M. Bear, poznati čikaški graver i jedan od prvih članova Rotary kluba u Chicagu. No, na službenim internetskim stranicama Rotary Internationala navodi se kako je prvi kodač nacrtao upravo Bear, dok se u tom kontekstu legendarni Ruggles uopće ne spominje. Bilo kako bilo, tako dizajnirani Buggy Wheel prijatelji u čikaškom klubu prihvatili su s oduševljenjem. Simbol je bio jednostavnog dizajna i predstavljao je kružnicu s poprečnim žbicama pa je novi simbol bilo lako aplicirati na sve dokumente kluba, a vrsni graver kakav je bio Bear započeo je izrađivati i prve Rotary značke u obliku kodača.

Dizajn se kodača isprva često mijenjao

No, kako se upočecima članovi čikaškog kluba u mnogo čemu nisu odmah usagla-

sili, tako su neki od njih smatrali kako je i simbol Rotaryja prejednostavan i statičan pa ga je Bear nadopunio, dodavši kodaču oblačiće prašine koji su trebali sugerirati kako je rotarijanski kodač u pokretu. Tijekom redizajniranja kodaču je dodan i napis «Rotary Club» smješten iznad kodača. Novi je dizajn prihvaćen i korišten neko vrijeme, sve dok netko od članova kluba nije zamjetio vrlo ozbiljni problem. Naime, potpuno je nemoguće da bi se prašina istovremeno dizala i ispred i iza kodača, pa čak i kada je riječ o Rotary kodaču. Dizajn rotarijanskog znaka ponovo je trebalo mijenjati. Oblačići prašine uklonjeni su i postali su dio povijesti Rotaryja, natpis «Rotary Club» s vrha kodača smješten je uz unutarnji rub kružnice, a na vrhu kodača istaknuto je sada – «Chicago», ime mjesta u kojem klub djeluje. Ovaj su temeljni dizajn vrlo brzo prihvatili i ostali Rotary klubovi koji su iznad kodača dodavali ime svog grada. Tako je primjerice, 1910. godine u SAD-u djelovalo 16 klubova i svi su kao svoj znak isticali sličan, no, ipak različiti simbol. Te je godine održana u Chicagu prva Rotary konvencija na kojoj je osnovano Nacionalno udruženje Rotary klubova, pa je na konvenciji odlučeno da novoosnovana asocijacija bude istaknuta i u Rotary znaku. Tako je rotarijanski kodač doživio novi redizajn – ime grada u kojem djeluje Rotary klub iznad kodača uklonjeno je a na to je mjesto stavljen natpis – «National Association».

Iz kodača u Philadelphiji nas-taje - zupčanik

No, prvi pravi prethodnik kasnijeg službenog Rotary znaka kakvog danas poznajemo i koristimo zapravo je nastao u Philadelphiji godinu dana kasnije. Ches Perry sugerirao je naime, izaslanicima na portlandskoj konvenciji 1911. usvajanje standardiziranog znaka čiji bi se dizajn temeljio na kodaču, kojeg su kao svoj znak već prihvatili svi Rotary klubovi. Već sljedeće, 1912. godine, Odbor direktora prihvaća novi - filadelfijski znak u kraljevsko plavoj i zlatnoj boji sa zupčanicima, koji je usvojen

kao novi službeni znak Rotaryja. Mnoge je iznenadila brzina kojom je reagirao odbor kojem je na čelu bio Georg W. Clark, bliski prijatelj Paula Harrisa. U kolovozu 1912. Clarkov je odbor, čija je zadaća bila osmisliti novi, jedinstveni znak - tek izabran, a već u rujnu je prihvatio novi Rotary znak. To govori kako su članovi odbora imali već gotov predložak, i to upravo onaj koji je nastao u Rotary klubu Philadelphia, klubu koji je osnovan nepune dvije godine ranije. Predsjednik ovog kluba kojem je dodijeljen broj 19 - Glean Mead zamolio je tiskara Westona Boyda, gravera Georga Frya i draguljara Jacka Berleta da izrade klupski amblem. Trojica filadelfijskih rotarijanaca raspravljali su o znaku te su se na poslijetku složili kako ni jedan od mnogih Rotary znakova koje su klubovi koristili u to vrijeme zapravo ne odgovara izvornoj ideji Rotaryja. Stoga su kodaču dodali zupce i tako kreirali kodač u pokretu. Novi je dizajn Rotary znaka sada više nalikovao zupčaniku, a članovi kluba u Philadelphiji smatrali su kako upravo njihov dizajn najbolje dočarava bit Rotary pokreta u kojem članovi rade zajedno, kao što i zupčanici međusobno povezani omogućuju vrtnju i rad kodača. Novom su znaku dodali zastavu s porukom: «Trade Follows the Flag» i orla – simbol SAD-a. U klubu su ubrzo počeli izrađivati i prve Rotary značke, a novi dizajn s devetnaest zupčanika, no, bez zastave i orla, bio je prihvaćen 1912. godine. Pa ipak, do 1920. godine bilo je čak 57 različitih Rotary znakova. Oni su se razlikovali prije svega u broju zubaca te žbica, a o «umjetničkim slobodama» u dizajnu Rotary znaka najbolje govori podatak kako je kodač objavljen na naslovnici The Rotarian u travnju 1919. godine imao 19 zubaca, onaj objavljen u svibnju iste godine 20, a kodač na naslovnici lipanjskog broja čak – 27.

Kodač veselo radi sve do danas

Kao i njegov rani prethodnik s oblačićima i ovaj je kodač doživio mnoge kritike. Mnogi su smatrali da tako diza-

jniran kotač ne može biti mehanički ispravan, pa su Oscar B. Bjorge i Charles Henry Mackintosh napravili novi redizajn. No, kako bi dobili dozvolu da naprave novi dizajn morali su kod Rotary Internationala inzistirati punih šest godina. Inženjer Bjorge pisao je Perryju kako je kotač s 19 zubaca anakronizam, kako su zupci nepravilne veličine i nepravilno razmješteni i da «tako dizajnirani kotač, kojeg je mogao izmisliti samo mozak umjetnika, predstavlja pravu uvredu inženjerskoj struci». Novi kotač s 24 zupca i šest žbica Bjorge je skicirao u bolničkoj postelji, oporavljajući se od operacije slijepog crijeva. Šest je žbica u ovom dizajnu bilo simbol koji je

ukazivao na tada važećih šest ciljeva Rotaryja (tek 1935. godine na konferenciji u Mexico Cityju njihov je broj reducirao na današnja četiri). No, ni taj dizajn nije bio naročito uspješan. Bjorge i Mackintosh zaboravili su naime, kotaču ucrati utor za klin, pa su mnogi rotarijanci nekoliko godina morali upozoravati kako je takav kotač beskoristan jer se ne može okretati. Tek je 1924. godine sada već prepravljen i mehanički ispravan kotač s utorom u sredini prihvatilo Vijeće Rotary Internationala. Novi službeni znak Rotaryja bio je kraljevsko plave i zlatne boje, imao je 24 zupca i šest žbica, zahvaljujući utoru u sredini bio je mehanički ispravan pa ne-

promijenjen, veselo radi sve do danas.

Kako piše David C. Forward, autor monografije «A Century of Service», Rotary znak je svoje mjesto našao na značkama, zastavama, kravatama, kapama i maramama, na nakitu i poštanskim markama, na posuđu pa čak i na lopticama za golf. Do danas je na primjer, više od sto zemalja na svijetu Rotary znak tiskalo na svojim poštanskim markama.

Rotarijanski kotač svo to vrijeme simbolizira akciju milijuna članova pokreta koji rade zajedno ne bi li poboljšali svijet, a članovima Rotary klubova omogućava da se međusobno upoznaju i da nenametljivo kažu – Ja sam rotarijanac!

Rekorder od 73 metra

Tamošnji Rotary kotač, uređen u Greenfield parku, promjera većeg od 73 metra, odnosno, 240 stopa, rekorder je po veličini među milijunima Rotary simbola istaknutih širom svijeta, a osim toga, njegovo je uređenje sjajan primjer sudjelovanja Rotary kluba u projektu lokalne zajednice.

Uređenje ovog gigantskog kotača započelo je zapravo još 1924. godine, kada su u Wilmingtonu odlučili kako će se u Greenfield parku, nastalom na zatrpanom jezeru, urediti javno igralište.

Tamošnji Rotary klub odmah se priključio projektu te je kasnije i podržao nastavak radova na uljepšavanju parka, a 1945. proglasio ga je i godišnjim klupskim projektom.

Da je do Greenfield parka ljudima u Wilmingtonu ali i članovima tamošnjeg kluba bilo neobično stalo najbolje svjedoči primjer iz jeseni 1961. godine kada je Heber Johnson predložio da Rotary ovdje uredi amfiteatar, za što je osigurano čak 6 milijuna dolara. Johnson će biti glavni pokretač projekta i četiri godine poslije kada je RC

Wilmington uz amfiteatar uredio najveći kotač na svijetu. Uređenjem ovog kompleksa znanog i kao Rotary Wheel Garden, rotarijanci iz Wilmingtona obilježili su pedesetu godišnjicu svog kluba koji je osnovan sredinom travnja 1915. godine, kao drugi Rotary klub u Sjevernoj Karolini.

O kotaču i danas brine 200 članova Rotary Cluba Wilmington koji se sastaju utorkom od 13 sati u motelu Azalca Inn.

Walt Disney

Vizionar, radoholičar i čovjekoljubac

Mario Bobek

● Poput većine svojih vršnjaka, volio je vlakove i životinje. Vješto crtajući, stvorit će karijeru od likova nacrtanih na papiru, no tek će ga neiscrpna mašta, neobuzdana vizija i upravljačke vještine dovesti do vlastitog kraljevstva iz kojeg će svoje vizije podijeliti s cijelim svijetom.

Walter Elias Disney (5. prosinca 1901. – 15. prosinca 1966.) ostavio je nemjerljiv trag u industriji zabave, ne samo zaradom, već i humanom crtom koja se od početka do kraja provlačila kroz sva njegova djela i ideje. Strastven pušač, izbjegavao je pojavljivati se s cigaretom u javnosti kako ne bi loše utjecao na djecu koja su obožavala «Strica Walta».

Uz maštu kojom je stvorio svijet i svoje poslovno carstvo, krasila ga je i dalekovidnost u pristupu tehnologiji. Među prvima je primjenjivao tehnikolor, stereo zvuk i *merchandising* (prvi je uvidio potencijal *soundtracka*, shvativši da bi se glazba iz filma mogla i samostalno prodavati), a kada tehnologija nije uspijevala pratiti njegove ideje, nije se libio ni inovacija. Vlasnik je preko 2 milijuna patenata, a najpoznatiju inovaciju, multiplan kameru, primijenio je već u svom prvom cjelovečernjem crtiću. To što je mukotrpno crtanje brzo prepustio drugima, kao i tehnikalice oko usavršavanja izuma, sporedno je: kako je to netko već davno primijetio, dio Disneyeva genija leži u njegovoj sposobnosti osmišljavanja likova i projekata, i učinkovitom vođenju onih koji

će njegove ideje provesti u djelo. Njegov susret s Wernerom von Braunom, dok je konstruktor V-2 već radio na američkom svemirskom programu a Disney mu došao odraditi propagandu, zacijelo je bio susret divova, ili je tako bar djelovao sretnom svjedoku.

Iako u dostupnim izvorima nije zabilježen njegov susret s Paulom Harrisom, zna se kako je Walt Disney surađivao i s osnivačem Rotary pokreta nastojavši Harrisovu ideju prijateljstva i razumijevanja među ljudima svijeta promovirati u svojim kratkim filmovima.

Sretno djetinjstvo

Disney svoje porijeklo vuče iz Irske, jer su njegovi preci živjeli u Gowranu, u okrugu Kilkenny. Otac Elias rođen je u Kanadi, gdje su njegovi roditelji imali farmu, no nakon njene propasti preselili su se u SAD te se neko vrijeme selili trbuhom za kruhom i poslovnim planovima glave obitelji. Odrastajući širom zemlje, Elias Disney zaposlio se kao poštar na Floridi, oženio Floru Call te se, krajem 19. stoljeća, preselio u Chicago, gdje je koncem 1901. rođen i mali Walt. Već kao 5-godišnjak, Walt napušta vjetroviti grad i s obitelji nalazi novi dom u Missouriju: na farmi blizu Marcelinea Walt će, po osobnom priznanju, provesti najljepše godine svog života. Premaleni da bi sudjelovali u svakodnevnim poslovima na farmi, Walt i njegova mlađa sestra Ruth cijele su dane provodili igrajući se na farmi, obližnjem jezeru i livadama. Na toj je farmi otkrio i dvije nove strasti: vlakove i crtanje. Sve životinje s farme su odjednom, osim za igru, poslužile i kao njegovi modeli. Umjetnički žar malog Walta zapazio je i susjed Disneyevih, umirovljeni liječnik «Doc» Sherwood, koji mu je čak i plaćao crteže svog konja Ruperta – Walt je počeo zarađivati crtanjem! Ljubav prema životinjama i strast prema crtanju donijele su i pokoju neugodnu uspomenu: kao malen dječak nehotice je usmrtio malu sovu, što ga nikada nije prestalo progoniti. Tada se zakleo da više nikad neće oduzeti život nekom živom biću.

Walt je vlakove zavolio također u doba farmerskog života u Missouriju. Njegov rođak, Michael Martin, bio je strojovođa i Walt je mnoge sate proveo uz prugu čekajući da naiđe njegov vlak, često oslanjajući uho na tračnice ne bi li unaprijed osjetio dolazak vlaka. Upravo će vlak biti jedan od najvažnijih elemenata njegovih budućih spektakularnih zabavnih parkova (jedan od prvih njegovih uvjeta pri stvaranju *Disneylanda* bio je da cijeli kompleks bude okružen vlakom – kao prototip poslužio mu je vlakić koji je izgradio na svom imanju). No, prije ostvarenja tog sna, morat će tek početi stvarati svoje carstvo – i to na papiru.

Odrastanje

Bezbrizne godine na farmi okončane su 1909. očevom bolešću. Nakon tifusa, Elias više ni uz pomoć starijih sinova ne može održavati farmu i obitelj se slijedeće godine seli u Kansas City. Mladi Walt tamo će, zajedno s bratom Royem, preuzeti dostavu novina u nekoliko blokova. U školi će se često boriti s umorom, pa i zaspiti, no kao srednjoškolac upisuje tečajeve crtanja preko vikenda i u večernjim satima. Premda svoj talent već dijeli s većom publikom, crtajući karikature za školski list, 1916. napušta školu i prijavljuje se u regrutni centar. Odbijaju ga jer je premlad, a 16 godina nije dovoljno ni za službu u Crvenom križu. Premda se otac tome protivio, majka mu je pomogla krivotvoriti rodni list pa se ubrzo, kao lažni 17-godišnjak, našao u Francuskoj gdje je vozio ambulantni automobil. Nakon godinu dana službe, njegovo vozilo bilo je posve oslikano veselim likovima sve sličnijim onima koji će za nekoliko godina proslaviti ime Walta Disneya.

Nakon rata, Walt odlazi ocu i objavljuje da se namjerava baviti crtanjem. Otac ga odbija podržati u toj nakani i Walt kreće u samostalno ostvarenje sna, no pomagača ipak nalazi u bratu Royu koji mu nalazi posao u dizajnerskom studiju gdje Walt upoznaje crtača **Ubbea Iwerksa** koji je talentiraniji od njega, no tek će Disneyeva ambicija i probitačnost navesti nove pri

Walt Disney počasni rotarijanac

● **Veliki filantrop i genijalni umjetnik koji je svojim nenadmašnim kreacijama usrećio milijune i milijune mladih širom svijeta bio je i počasni rotarijanac.**

Walt Disney neizostavno se navodi u svim pregledima kao jedan od stotinu najslavnijih rotarijanaca. No, postoji začuđujuće malo podataka koji bi govorili o njegovom služenju u Rotaryju. Zna se tek kako je prijatelj Walt bio počasni član Rotary Cluba Palm Springs u Kaliforniji, no, na web stranicama toga kluba nema nikakvih podataka o njegovom članstvu u Rotaryju, kao ni na stranicama Rotary Internationala te na stranicama njegovog obiteljskog muzeja u kojoj se čuva ostavština velikog umjetnika i filantropa čija je vizija bila tako komplementarna s vizijom Paula Harrisra.

jatelje na osamostaljenje. Prvi poduzetnički pokušaj (*Iwerks-Disney Commercial Artists*) neslavno je završio zbog nedostatka klijenata voljnih upustiti se u rizik s mladim i neiskusnim crtačima, pa se obojica vraćaju najamnom radu, ovaj put za *Kansas City Film Ad*. Upravo će u toj kompaniji Disney upoznati rad s pokretnim slikama i, nakon dvije godine, zaključiti da je sazrio za novi poslovni proboj, ovaj put u mediju animacije. I taj pokušaj završio je bankrotom, no Disney uzima nedovršeni film iz serijala *The Alice Comedies* (kombinacija igranih i crtanih scena zasnovana na Carrolovoj *Alici u Zemlji čuda*) i na osnovu tog rada traži posao u Los Angelesu. U to je vrijeme čak i odustao od animacije, namjeravajući se posvetiti režiranju igranih filmova, no Hollywoodom nije bio impresioniran. Vrativši se animaciji, uspijeva privući pozornost njujorške distribucijske tvrtke **Margaret Winkler**, koja mu, na osnovu njegove nedovršene epizode *Alice*, nudi distribucijski ugovor za cijeli serijal. Bez sredstava za dovršetak projekta, Walt se ponovno obraća bratu Royu, tražeći ne samo novac, već i Royev smisao za financije. Još se oporavljajući od tuberkuloze, Roy daje otkaz u banci i s Waltom osniva *Disney Brothers' Studio*.

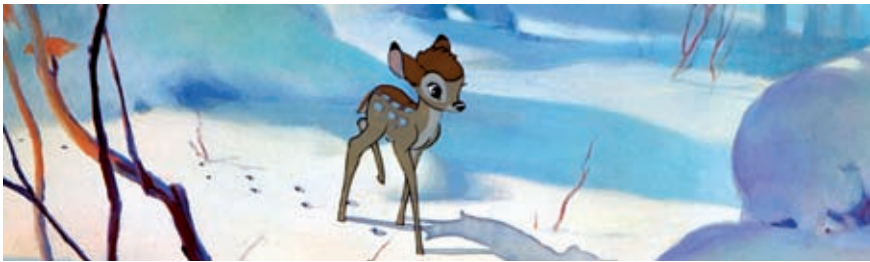
Godina 1925. bila je dobra za Walta. Serijal o *Alici* razmjerno je uspješan, posao se širi i Disney zapošljava novo osoblje, među kojim će ubrzo zapaziti Lilian Bounds. Walt i Lilian vjenčat će se iste godine.

Sve je počelo s jednim malim mišem

Posao će se, ipak, zakomplicirati dvije godine kasnije: nakon ukidanja serijala o *Alici*, Disneyeva tvrtka smišlja novi lik - zeca *Oswalda* (i njega je osmislio i nacrtao *Ubbe Iwerks*), no Disney ubrzo saznaje da distrib-

uter smanjuje ponudu, te svojata ne samo većinu Disneyevih crtača, već i lik *Oswalda*, te ga mogu proizvoditi i bez Disneya. Shvativši da je izgubio bitku, Disney odlučuje izmisliti novog junaka, a u tu je ulogu spremno uskočio miš - isprva zvan *Mortimer*, miš je u svijet otišao ipak kao *Mickey*, nakon što je Lilian Disney predložila ime, a Walt prijedlog prihvatio, navodno i u čast *Mickeya Rooneya*, s čijom se majkom Walt svojedobno družio. *Mickey Mouse* je, u stvari, bio vrlo nalik zecu *Oswaldu* (razlikuju se jedino po veličini i obliku ušiju) pa ni ne čudi što ga je publika brzo prihvatila, kad se *Mickey* napokon pojavio. Premda za prva dva kratka crtića s *Mickeyem* nije uspio pronaći distributera, Disney se odlučio za snimanje još jednog, ali ovaj put uz dodatak tada još vruće novotarje - filmskog zvuka. Zvučni crtić *Parobrod Willie* te je 1928. godine osvojio publiku, a Disney zauvijek odustao od nijemog filma, još odlučniji u uvođenju inovacija u svoj rad. I prva dva crtića naknadno su ozvučena - glas *Mickeyu* davao je sam Walt Disney, sve do 1937., kad je taj dio posla prepustio mladim snagama u svom sve jačem carstvu. Kasnije, kad je kao svemoćni *stric Walt* novinarima pričao svoju priču o uspjehu, Walt je revno isticao da je «sve počelo s jednim malim mišem», zacijelo se s osmijehom prisjećajući davnog razgovora s filmskim mogulom *Louisom B. Mayerom*. Disney je tada pregovarao s *MGM-om* koji bi preuzeo distribuciju, no stari je Mayer uporno rogoborio protiv Waltove ideje o mišu kao junaku. «Pusti to, znaš kako se žene boje miševa - malih miševa - a ti bi ljudima prodao miša od dva metra?»

Već je 1932. Disney osvojio Oscara za *Cvijetice i drveće* (prvi Oscar za crtić uopće), ali i posebnog Oscara za stvaranje *Mickeya Mousea* - njegova kolekcija nagrada idućih će godina doseći 48 Oscara i 7 Emmyja.

Mickeyjev serijal crtića u boji ubrzo se proširio: najpopularniji gostujući likovi dobili su i svoje serijale (Pluton, Pajo Patak, Šiljo), no Disney je već planirao slijedeći potez koji je, poput većine vizionarskih, djelovao ludo. Kad je Hollywood sredinom tridesetih čuo da Disney planira snimiti cjelovečernji crtić, branša je projekt brzo prozvala «Disneyjevom ludorijom», uvjerena kako će Disney ubrzo nestati u vlastitoj megalomaniji. Ta procjena nije bila ni neuobičajeno pesimistična niti pak neutemeljena: i Lillian i financijama vični Roy pokušali su Walta odgovoriti od projekta, no uzalud. «Snjeguljica i sedam patuljaka» već je zacrtana na stolovima Disneyevih animatora.

Veliki Oscar (i sedam malih)

Bajka o Snjeguljici začarala je Walta još kao 15-godišnjaka, kada je prije zore ustajao kako bi raznosio novine po Kansas Cityju. Tada je vidio nijemi film s Marguerite Clark

u ulozi Snjeguljice i negdje u mislima zacrtao viziju koja će blještavim tehnikolorom zazvati američke obitelji u kina dvadeset godina kasnije.

No, ambiciozan i ludo hrabar projekt tražio je mnogo vremena i ruku koje su izradile 2 milijuna crteža koristeći 1.500 nijansi boja. Nakon dvije godine, ponestalo je novaca za toliku vojsku crtača, no nešto vizije našlo se i u *Bank of America*, koja je zaključila da bi se kredit mogao isplatiti. Bili su u pravu. Snjeguljica je pomela kino dvorane. Rizična nova ideja, cjelovečernji crtić, pretvorila se ne samo u najgledaniji film 1938. godine, već i svih vremena, jer bi ondašnjih 8 milijuna dolara zarade danas «težilo» 98 milijuna. Rekord je izdržao samo godinu dana, no **Selznickov** «*Zameo ih vjetar*» ionako je u mnogo čemu ponovio Snjeguljičin recept. Za to je vrijeme Snjeguljica dobila i svog Oscara, dok su patuljci dobili posebno izrađenih sedam manjih prestižnih statueta. A **Sergej Eisenstein**,

autor *Oklopnjače Potemkin*, *Snjeguljicu* je proglasio «najboljim filmom svih vremena».

Ratne godine

«Snjeguljičin» uspjeh omogućio je Disneyu izgradnju novog studija i pratećih objekata u Burbanku u Kaliforniji. Animatorske ekipe već su zgotovile drugi cjelovečernji film (*Pinokio*) i nastavile rad na *Fantaziji* i *Bambi*ju. Pinokio i Fantazija u kinima su osvanuli 1940., no rezultati su bili ispod očekivanja pa se od jeftinijeg *Dumba* očekivalo da popuni kasu. No, tijekom produkcije animatori su stupili u štrajk, što će trajno narušiti odnose gazde i zaposlenika. Drugi, i znatno veći problem, donio je rat u koji se, nakon Pearl Harbora, uključila i Amerika. Tih je dana u Disneyev studio stigao i mobilizacijski poziv uredno adresiran na Mr. Donalda Ducka, što je simbolički označilo i Disneyev ulazak u rat. Propagandni filmovi nastali u Disneyevom studiju tih su godina dizali moral Ameri-

Disneyevo carstvo čini i 11 zabavnih parkova

kanaca a Disneyeve crtače držali zaposlenima, ali profita od tih angažmana nije bilo. Ni Bambi (1942.) nije osobito dobro prošao, pa je tek ponovna distribucija *Snjeguljice* 1944. spasila Disneya od težih gubitaka, donijevši usput i novu poslovnu strategiju – ponovno lansiranje filmova nakon 7 godina, kad stasa nova generacija mališana kojima je to prvi susret s Disneyevom čarolijom na velikom platnu.

Poslijeratnih godina studio je mahom radio kratke i srednjemetražne crtiće (Saludos Amigos, *Legenda o Sanjivoj dolini*, pustolovine Mickeya, Donalda, Šilje i Plutona), da bi odjel cjelovečernih projekata ponovno živnuo krajem 40. godina (*Alica u Zemlji čuda*, *Petar Pan*, *Pepeljuga*).

Nakon osvajanja svijeta animacije, igranog filma i dokumentaraca o svijetu prirode, na redu je bio – Disneyland. Prve skice za veliki zabavni park Disney je nacrtao na poslovnom putu krajem četrdesetih, zamislivši park kao mjesto na kojem će njegovi zaposlenici provoditi ugodne trenutke opuštanja sa svojom djecom. Prvotni plan znatno je porastao tijekom slijedećih godina, kalifornijski Disneyland je 60. godi-

na dobio i dvojnika u Floridi (Disneyworld), a krenuli su i projekti tematskih skijališta širom Amerike.

Legenda živi

Desetljeća lančanog pušenja donijela su svoje: 1966. Disneyu je dijagnosticiran rak pluća, a smrt je uslijedila 15. prosinca iste godine, deset dana prije 65. rođendana. Dva dana kasnije njegovo je tijelo kremirano, no to nije omelo širenje urbanih legendi, od kojih je najpoznatija ona da se prije smrti dao kriogenički zamrznuti kako bi mogao dočekati razvoj lijeka u budućnosti. Ta se priča toliko proširila da je ni višekratni i uvjerljivi demantiji nisu uspjeli obuzdati.

Slična, no, još morbidnija glasina tvrdila je da je pokopan negdje u Disneylandu, što je donijelo novu dimenziju zabave brojnim posjetiteljima parka sklonim pustolovinama osebujnijeg tipa. Donekle uvjerljivije zvučala je priča o sastanku tvrtkinih direktora nedugo nakon Disneyeve smrti, na kojem je okupljenima, kaže priča, prikazan film koji je Disney snimio pred smrt i kojim je nasljednicima u šefovskim

foteljama dao smjernice daljnjeg razvoja tvrtke, čak se obraćajući nazočnima njihovim imenima! Ta je priča katkad i potkrijepljivana isječcima iz vizionarskog filma o planiranom EPCOT-u (Eksperimentalni prototip grada sutrašnjice), no i tu je riječ o miješanju zbilje i urbane legende – spomenuti isječci naprosto su dio filma koji je Disney snimio kako bi uvjerio ulagače u atraktivnost projekta.

Svim potresima i kriznim situacijama unatoč, Disneyevo carstvo danas posjeduje i pet velikih odmarališta, 11 zabavnih parkova, dva vodena parka, 39 hotela, 8 filmskih studija, šest diskografskih kuća, 11 kabelskih TV-mreža i jednu «zemaljsku», te Internet portal.

U njegovu ostavštinu svakako treba ubrojiti i potomke koji, svaki na svoj način, nastavljaju njegovu viziju, ne samo u poslovnom carstvu. Njegova jedina kći – Diane Disney Miller, osnovala je 1997. godine zaklad Roots of Peace (Korijeni mira) koja je samo za projekte razminiranja u svijetu donirala milijune dolara, na čemu joj je javno zahvalio i Generalni sekretar UN-a Kofi Annan.

TIVATISKARA

TISAK | DORADA | PRIPREMA | IZDAVAŠTVO | OBLIKOVANJE

ADRESA
Trg bana Jelčića 21
42000 Varaždin

TEL
042 320 911

FAX
042 320 281

WEB
www.tiva.hr

mitiskamo.

IMPRESSUM

Rotary magazin

glasilo Hrvatskog Rotary saveza

Nakladnik: Hrvatski Rotary savez

rotarymagazin@gmail.com

Uređivački odbor: Peter Christian

Herbrich (predsjednik), Marijan Bulat,
Ivan Domislović, Marin Mrklić,
Vladimir Tkalec

Glavni urednik: Igor Čolaković

Grafički urednik: Vjeran Kostović

Oblikovanje: Saša Kušter,

Vjeran Kostović

Tisak: TIVA Tiskara Varaždin

Naš znak širom svijeta

«Putujući bespućima svijeta, i na čudnim sam meridijanima susretao karakteristični rotarijanski znak – plavo–žuti (zlatni) zupčanik. Neke od njih sam digitalno ovjekovječio pa ih sada podastirem pažnji naših čitatelja» - zapisao je prijatelj Oleg Mandić iz RC Rijeka uz fotografije koje je snimio na različitim krajevima svijeta.

Punta del Este (Urugvaj) – lokalni Rotary i Lions klub zajednički su spomen pločom označili 60. godišnjicu poznate pomorske bitke iz Drugog svjetskog rata u kojoj su britanski razarači Ajax i drugi potopili njemački krstaricu Graf von Spee

Sandakan (Borneo-Malezija) – vidikovac izgrađen zaslugom Rotarija

Torquay (Australija) – lokalni Rotary klub iz okolice Melbourne sagrađio je omanji paviljon s roštiljem i pripadajućim sadržajima na odmoru u zabiti Novog Južnog Walesa (na slici je i namjernik iz Hrvatske, Oleg Mandić)

Puerto Madryn (Patagonija - Argentina) – na ljulački dječjeg igrališta ponosno, iako malo nakrivljeno, šepuri se Rotary znak (Igralište je izgrađeno Matching Grantom dvaju susjednih Rotary klubova)

rotary magazin

ERADICATE POLIO

PolioPlus

Rotary International